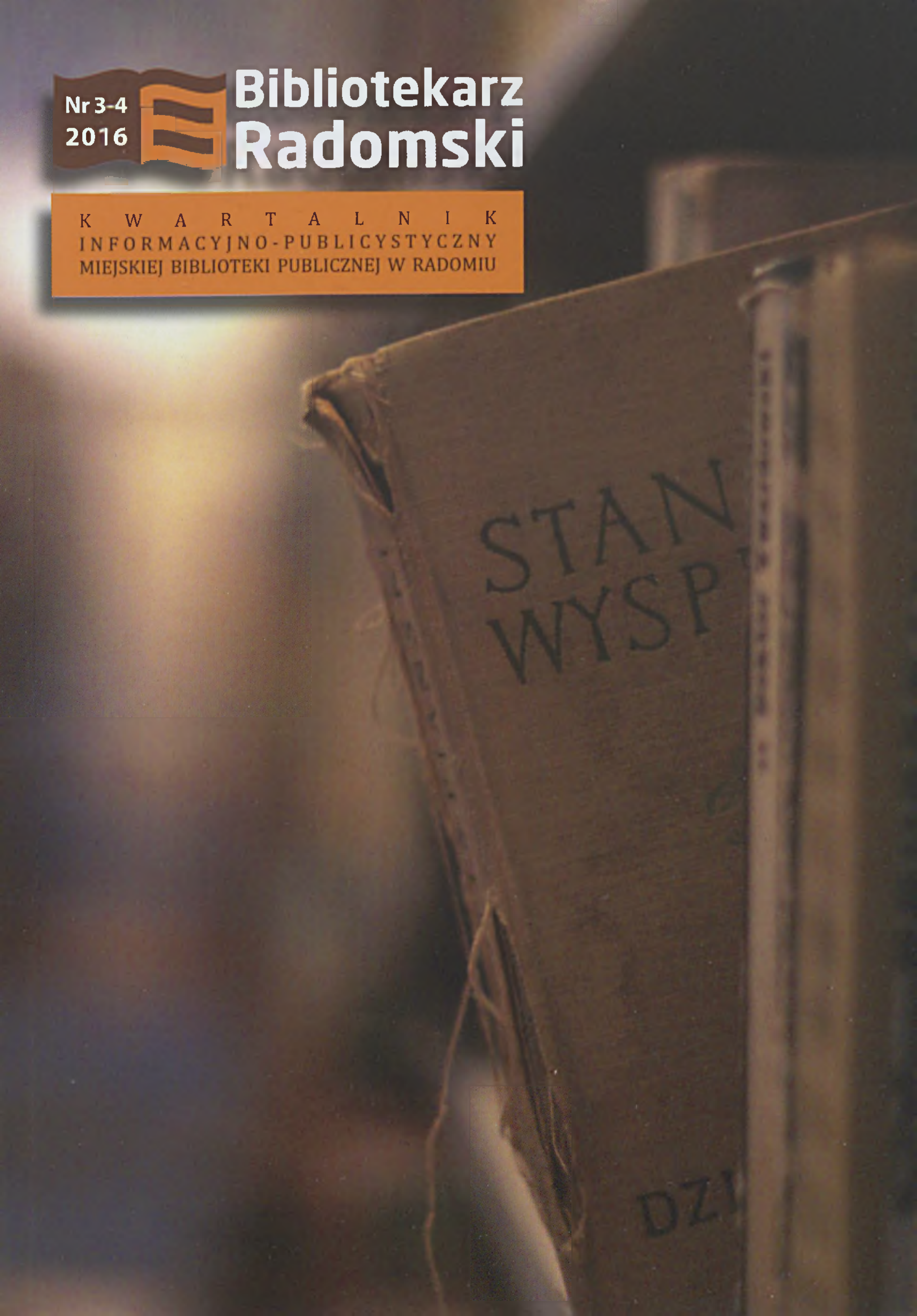
Nr 3-4
2016

Biblioteka rz Radomski

KWARTALNIK
INFORMACYJNO-PUBLICYSTYCZNY
MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W RADOMIU

W pierwszych słowach

Zaburzając cykl wydawniczy czasopisma wydawca (i redaktor) winien się przed Czytelnikami z takiego zaniedbania wytłumaczyć. Czynię to zatem, mając nadzieję, że zawieszenie wydawania, w drugiej połowie 2016 roku, „Bibliotekarza Radomskiego" nie sprawiło, że został on przez Państwa zapomniany i że znowu sięgną Państwo po nasze pismo chociaż z odrobiną zainteresowania.

Rok 2016 był dla radomskiej biblioteki wyjątkowo trudny pod względem finansowym, szukaliśmy wszelkich możliwych oszczędności. I niestety, ofiarą tych działań padł „Bibliotekarz...".

Jednak artykuły były gotowe, napisane i złożone do druku. To wysiłek ludzi, ich praca, której nie można zlekceważyć. Zdecydowaliśmy więc, w gronie zespołu redakcyjnego, że przypomnimy nam wszystkim co ciekawego wydarzyło się w bibliotekach Radomia i powiatu w ubiegłym roku, być może podsuniemy nowe pomysły do pracy z czytelnikami na rok następny i kolejne, pożegnamy tych, którzy odeszli na zawsze.

Wróciliśmy do cyklu „Z dziejów radomskiego bibliotekarstwa". Nasze czasopismo jest jedynym, które pojęło się udokumentowania działalności radomskich bibliotek, na tyle na ile pozwalają jeszcze zachowane dokumenty i ludzka pamięć. Polecam naszym Czytelnikom ten cykl artykułów Marty Wiktorii Trojanowskiej. Autorka wnikliwie bada dorobek bibliotek zakładowych w Radomiu, bibliotek, po których dzisiaj zostały już tylko zamazane ślady, strzępy kronik, strzępy wspomnień pracowników i czytelników, rozproszona dokumentacja.

Anna Skubisz-Szymanowska

Redaguje zespół w składzie:
Anna Skubisz-Szymanowska – redaktor naczelna,
Alicja Bożena Śliwa – sekretarz redakcji,
Maria Kaczmarska, Teresa Majdak, Dorota Prawda,
Ilona Michalska-Masiarz, Ewa Ukleja, Marta Trojanowska

Wydawca:
Miejska Biblioteka Publiczna
im. Józefa A. i Andrzeja S. Załuskich w Radomiu,
Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich Oddział w Radomiu

Adres redakcji:
ul. Piłsudskiego 12
26–600 Radom
tel.: (048) 36 267 35
fax: (048) 36 338 18
e–mail: biblioteka@mbpradom.pl
www.mbpradom.pl

Zdjęcie na okładce: Klaudia Mróz
Skład i przygotowanie do druku: Mariusz A. Dański

Druk:
Instytut Technologii Eksploatacji. Państwowy Instytut Badawczy
ul. Kazimierza Pułaskiego 6/10, Radom

ISSN 1230-869X

Trzy pytania po spotkaniu z Ewą Podsiadły-Natorską

Marta Wiktoria Trojanowska

Spotkanie z Ewą Podsiadły-Natorską odbyło się w radomskiej bibliotece 16 czerwca 2016 roku. Połączone było z promocją książki „Nie omijaj szczęścia" – kontynuacją entuzjastycznie przyjętej przez czytelników powieści „Błękitne dziewczyny". Obie powieści pokazują Radomia pozytywnie, walczą ze stereotypami narosłymi wokół naszego miasta, a zawarta w nich filozofia życia pełna jest optymistycznego spojrzenia w przyszłość i afirmuje codzienność.

M. Trojanowska: Promocja „Błękitnych dziewczyn" odbyła się w jednej z radomskich kawiarni. Na promocję „Nie omijaj szczęścia" wybrała Pani bibliotekę. Dwie zupełnie inne przestrzenie...

E. Podsiadły-Natorska: To prawda. Nie ukrywam, że oba miejsca podsunął mi mój mąż Rafał, z którego zdaniem bardzo się liczę. Zarówno w kawiarni, jak i w bibliotece spotkałam się z ciepłym przyjęciem i niezwykłą życzliwością ze strony czytelniczek i czytelników. Nigdy tego nie zapomnę! Poza tym i kawiarnia, i biblioteka to miejsca, w których lubię bywać i dobrze się w nich czuję.

M. Tojanowska: Spotkania promujące Pani powieści odbywają się nie tylko w rodzinnym mieście. Jak postrzegają Radom czytelnicy z innych miast? Czy podczas dyskusji wypływa stereotypowy portret Radomia?

E. Podsiadły-Natorska: Niedawno dostałam bardzo ciepłą wiadomość od czytelniczki z Zielonej Góry, która na co dzień mieszka w Belgii – napisała, że przeczytała „Błękitne Dziewczyny" jednym tchem, książka bardzo jej się spodobała, podesłała nawet swoje zdjęcie z kartką (pomysł rodem z powieści). Takie wiadomości od kobiet z różnych zakątków Polski, jak i rozsianych po świecie, przychodzą regularnie. Nie ma dla autora lepszej nagrody i zapłaty. Reakcja na moje powieści jest bardzo pozytywna – pewnie dlatego, że zawarłam w nich uniwersalne przesłanie, które skierowane jest do każdego, bez względu na miejsce zamieszkania. Cieszy mnie również to, że czytelniczek z innych miast nie odstraszyła apoteoza Radomia w moich powieściach. Podczas spotkań autorskich bardzo dużo opowiadam o Radomiu i próbuję „odczarować" nasze miasto, zerwać ze szkodliwym stereo-

fot. archiwum MBP

Ewa Podsiadły-Natorska (z prawej) i prowadząca spotkanie w bibliotece Beata Okulińska

typem. Okazuje się, że wiele osób ma o Radomiu naprawdę dobre zdanie!

M. Tojanowska: Wiem, że czytanie to jedna z Pani pasji i że sięga Pani po różne gatunki. Błękitne dziewczyny" i „Nie omijaj szczęścia" to jednak przede wszystkim nurt literatury kobiecej. Czy nie jest troszkę tak, że nadal nie doceniamy wagi i roli tej literatury?

E. Podsiadły-Natorska: Oj, tak, zdecydowanie tak jest! Książki pisane przez kobiety i skierowane do kobiet to tzw. chick lit. Uważa się je za powieści gorszej kategorii, schematyczne, nierzadko kiepsko napisane. W Polsce w ogóle lubimy dzielić literaturę na wysoką i niską. Do tej drugiej kategorii zalicza się książki z nurtu literatury popularnej, co mnie smuci – nie można przecież wychodzić z założenia, że tylko trudna w odbiorze, doceniana przez krytyków twórczość jest wartościowa. Sam fakt, że powieść należy do nurtu literatury kobiecej, nie świadczy o jej jakości. Książka jest albo dobra, albo kiepska – po prostu. Jest dla mnie bardzo ważne, aby z każdą kolejną powieścią być coraz lepszą pisarką. Nieustannie się uczę, szlifuję warsztat. Piszę książki, jakie sama chciałabym przeczytać. Pisanie sprawia mi frajdę i myślę, że to jest w tym wszystkim najważniejsze.

Marta Wiktoria Trojanowska
Pracownik Działu Promocji Książki i Biblioteki MBP w Radomiu

Na tropie przygody...

Kinga Olbromska-Miłosz

Zwyczajem się stało, że filia nr 16 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu organizuje akcję „Lato w bibliotece". Tym razem przebiegała pod hasłem „Na tropie przygody...".

Na naszym pierwszym spotkaniu nie mogliśmy pominąć kwestii bezpieczeństwa podczas zajęć w bibliotece oraz w trakcie wakacyjnych zabaw i wyjazdów. Wydawałoby się, że temat jest dobrze znany, lecz w wirze świetnej zabawy bardzo łatwo można zapomnieć o najbardziej oczywistych zasadach bezpieczeństwa i dlatego warto je wciąż powtarzać. Przypominaliśmy o tym jak poruszać się po drogach, jak zachować się, gdy ktoś obcy nas czymś częstuje, czego nie robić, gdy jesteśmy sami w domu oraz jak bezpiecznie korzystać z Internetu. Po takim przypomnieniu razem z Panem Kleksem wołamy „Cała naprzód ku nowej przygodzie..." i ruszamy w nieznane.

Ale co to jest przygoda? Słowo „przygoda" może być rozumiane bardzo różnie. Dla jednych przygoda jest

fot. archiwum MBP

fot. archiwum MBP

fot. archiwum MBP

wówczas, gdy spotyka nas coś niesamowitego, niespodziewanego, coś ekscytującego. Dla innych przygodą może być spotkanie z drugą osobą, drobne wydarzenie z naszego życia, spotkanie z teatrem, z książką. Niezależnie od tego jak przeżywamy swoją przygodę, był to dla nas wspaniały temat do zabawy, podczas której dzieciaki mogły rozwijać wyobraźnię i umiejętności, mogły pośmiać się, miło spędzić czas, a przy okazji dowiedzieć się czegoś nowego. Dzieci, śladem Adasia Niezgódki, uczestniczyły również w lekcji „kleksografii", a malowanie palcami dało im dużo radości.

Kolejną naszą przygodą było spotkanie z książką i literaturą. Dzieci bawiły się kartami skojarzeniowymi. Jednocześnie potwierdziły fakt, że dziecięca wyobraźnia nie zna granic. Dyskutowały też o tym, czy warto ładnie pisać oraz ćwiczyły swoje dłonie w starannym pisaniu. Następnie rozwiązywały zagadki literackie i wzięły udział w konkursie literacko-plastycznym „Najciekawsza przygoda mojego życia". Najpierw rysowały, a następnie opisywały swoją przygodę. Najlepsze prace zostały nagrodzone upominkami.

„Przygoda z teatrem" dała uczestnikom zajęć ogromne pole do popisu. Stali się nie tylko aktorami, scenarzystami czy reżyserami ale również lalkarzami. Jak na aktorów przystało wszystkie kwestie powinny być wypowiadane wyraźnie. Dlatego też dzieci ćwiczyły wymowę m.in. poprzez czytanie „wierszyków łamiących języki". Same wymyślały scenariusze występów oparte na znanych bajkach, lecz w zupełnie nowych interpretacjach a czasem i o nowych tytułach jak np. „Czarny Kapturek", „Jaś i Małgosia" oraz „Pan kotek był chory".

Zorganizowaliśmy również małą olimpiadę, podczas której dzieci skakały w dal, rzucały na odległość i rywalizowały w biegach. Dyskutowały o tym, co to jest sport i czy w ogóle warto go uprawiać oraz obejrzały prezentację o 10 najbardziej znanych polskich sportowcach. Wbrew panującej opinii dzieci dostrzegają potrzebę ruchu i jego znaczenie. Jednak to nie zakończyło naszej przygody ze sportem. Wydawałoby się, że zadanie komentatora sportowego jest łatwe, ale czy próbowaliście skomentować w ciekawy sposób grę w szachy albo wyścigi żółwi? Z tym wyzwaniem dzieci poradziły sobie wyśmienicie.

O przygodę najłatwiej podczas podróży. Ta natomiast wiąże się z walizkami i torbami pełnymi różnych (wydawałoby się niezbędnych) rzeczy. Dlatego też ten dzień rozpoczęły zabawy integracyjne oraz „wyścigi z torbami". Dzieci czytały fragmenty książek dotyczących podróży a następnie rysowały kuchnię podróżnika, czyli czym można się wyżywić w głuszy. Poznały również podstawy sztuki przetrwania nie tylko w teorii, ale również w praktyce. Tworzyły m.in. filtry do wody czy prowizoryczne schronienia. Na koniec przypomniały sobie zasady rozpalania ogniska (tym razem tylko w teorii).

Jak przystało na bibliotekę, staraliśmy się zachęcić dzieci do czytania i do korzystania z zasobów bibliotecznych. Zapoznały się z naszymi zbiorami dotyczącymi sztuki. Wspólnie czytaliśmy fragmenty książek: „Akademia Pana Kleksa", „Balsam dla duszy" czy „Kroniki Archeo". Organizowaliśmy konkursy plastyczne i plastyczno-literackie, które zmuszały do uruchomienia wyobraźni, a najlepsze prace nagradzaliśmy upominkami. Pokazaliśmy, że przygoda to nie tylko wielkie wyprawy w nieznane. Przygodę można przeżyć również na naszym własnym, małym podwórku, podczas spotkania ze sztuką, muzyką czy z książką. Uczestnicy zajęć oglądali przygotowane prezentacje multimedialne. Bawili się w karaoke oraz rozwiązywali zagadki i łamigłówki muzyczne. Dyskutowaliśmy m.in. na temat czy muzyka jest potrzebna i czy to prawda, że muzyka łagodzi obyczaje.

„Przenieśliśmy się" do Egiptu i próbowaliśmy wcielić się w poszukiwaczy starożytnych grobowców faraonów i jak oni rozwiązywać różne tajemnice i zagadki. Rozszyfrowywaliśmy tajemne pismo, próbowaliśmy stworzyć „egipską mumię". Odbył się konkurs plastyczny, mający na celu przedstawienie „Jednego dnia z życia starożytnego Egipcjanina".

Wszyscy wiemy, że najwięcej przygód (nie koniecznie tylko tych przyjemnych) mają piraci. Dlatego też jeden dzień zajęć przebiegał pod piracką banderą. Na początek były zabawy integracyjne i zdobywanie sprawności pirackich, a także budowa papierowych statków. Kolejny punkt spotkania to podchody literackie o tematyce pirackiej. Dzieci budowały „statki pirackie" i wymyślały ich bandery, które zostały „wciągnięte na maszty". Podczas zabaw rozwiązywane były liczne zagadki oraz zadania umysłowe i literackie. Na zakończenie dnia dzieci budowały makiety pirackich wysp i statków.

Jak wszystko również akcja lato dobiegła końca. Podczas ostatniego dnia zajęć dzieci rozwiązywały wakacyjny quiz, z którym poradziły sobie wyśmienicie. Na zakończenie wszystkie otrzymały pamiątkowe dyplomy i słodycze.

Wakacje w bibliotece sponsorował Radomski Bank Żywności.

Kinga Olbromska-Miłosz
Kierownik filii nr 16
MBP w Radomiu

Relacje, refleksje

Crowdsourcing w bibliotece

Małgorzata Minda

„Nikt z nas nie wie wszystkiego, każdy wie coś. Całą wiedzę ma ludzkość". Słowa Pierre`a Levy`ego, francuskiego socjologa, badacza wpływu internetu i mediów na stosunki społeczne doskonale charakteryzują ideę crowdsourcingu, zjawiska coraz bardziej popularnego we współczesnym świecie biznesu, obecnego również w działalności bibliotek.

Istotę pojęcia wytłumaczyła uczestnikom warsztatów „Crowdsourcing w bibliotece" dr hab. Małgorzata Kowalska – adiunkt w Zakładzie Informacji Naukowej Instytutu Informacji Naukowej i Bibliologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Szkolenie odbyło się 23 września br. w siedzibie Biblioteki Publicznej im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga Południe m. st. Warszawy, a jego organizatorem było Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich.

Spotkanie składało się z trzech modułów. Pierwszy poświęcony był scharakteryzowaniu zjawiska crowdsourcingu. Prowadząca omówiła jego rodzaje oraz przedstawiła etapy tworzenia projektu crowdsourcingowego. Podała przykłady zastosowania crowdsourcingu w takich działaniach bibliotek jak np.: digitalizacja materiałów, kontekstualizacja i opisywanie kolekcji, dodawanie obiektów do kolekcji cyfrowych czy organizacja wystaw. Przedstawiła również zalety i wady stosowania partycypacji społeczności internetowych w pracy biblioteki. Druga część dotyczyła crowdfundingu jako alternatywnego źródła pozyskiwania funduszy. Uczestnicy zostali zapoznani z modelami crowdfundingu, platformami crowdfundingowymi i sposobami zastosowania projektów w działalności bibliotek m.in.: wydawniczej, zakupach książek czy sprzętu komputerowego, organizowaniu imprez okolicznościowych oraz doskonalenia zawodowego pracowników. Ważnym punktem było poruszenie kwestii prawnych, istotnych przy okazji organizowania akcji crowdfundingowych. Ostatni moduł spotkania stanowiła część warsztatowa. Kursanci mieli możliwość przygotowania szkiców projektów crowdsourcingowego i crowdfundingowego dla instytucji, które reprezentowali. Mogli liczyć na uwagi, komentarze i wskazówki prowadzącej zajęcia. Całości dopełniły przykłady obu typów projektów zrealizowanych w polskich i zagranicznych bibliotekach.

Poniżej przedstawiam najważniejsze informacje o crowdsourcingu i crowdfundingu dotyczące działalności bibliotecznej, zdobyte w czasie warsztatów. Być może będą one inspiracją i zachętą

dla bibliotekarzy do wprowadzenia podobnych działań we własnej instytucji.

Czym jest crowdsourcing?

Crowdsourcing to proces, w ramach którego organizacja (np. biblioteka) umożliwia wszystkim użytkownikom internetu, a przede wszystkim społecznościom internetowym skupionym wokół danej instytucji (np. użytkownicy biblioteki) udział w rozwiazywaniu zadań, które kiedyś byłyby zarezerwowane dla wąskiej grupy specjalistów (np. pracowników firmy). Pojęcie sformułował i użył po raz pierwszy dziennikarz Jeff Howe w 2006 r. Oznacza dosłownie „czerpanie z mądrości tłumu" (ang. crowd – tłum, ang. sourcing – pozyskiwanie, zaopatrywanie się). Pomimo tego, że termin jest stosunkowo nowy, to sama idea crowdsourcingu, czyli korzystania z pomysłów społeczeństwa i nagradzania najlepszych, wykorzystywana była znacznie wcześniej. Już w XVIII w. rząd brytyjski zaoferował swoim obywatelom nagrody za pomoc w opracowaniu praktycznej metody określania długości geograficznej statku. Osoby, których praca miała znaczący wpływ na opracowanie rozwiązania problemu otrzymywały nagrody. Im bardziej znacząca była pomoc, tym wyższa kwota nagrody pieniężnej.

Przykłady zastosowania crowdsourcingu w działaniach bibliotek

Pierwszą biblioteką, która zaczęła prosić internautów o pomoc w pracach bibliotecznych i dostarczaniu gotowych rozwiązań była Naraodowa Biblioteka Australii, która w latach 2006-2008 uruchomiła dwa cieszące się ogromnym powodzeniem projekty. Pierwszy był prośbą do internautów o przesyłanie zdjęć tematycznie dotyczących Australii. Dzięki zaangażowaniu „tłumu" biblioteka zebrała ogromną kolekcję, liczącą ok. 55 tys. obiektów, które udostępniła swoim użytkownikom. Drugi projekt polegał na dokonywaniu przez społeczność internetową korekty zeskanowanych tekstów pochodzących ze starych gazet. Po dwóch latach projekt liczył ponad 12 milionów linijek poprawionego przez użytkowników tekstu. Projekty crowdsourcingowe znane są przede wszystkim z działań zagranicznych bibliotek. Polskich projektów jest niewiele. Wśród rodzimych pomysłów na uwagę zasługuje np. projekt Biblioteki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy i Fundacji Dla Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy zatytułowany: „Pamięć Bydgoszczan". W ramach niego powstało archiwum, gromadzące wspomnienia i relacje mieszkańców miasta i osób z nim związanych. W bazie dostępne są również fotografie. Zadaniem użytkowników jest dostarczanie pamiątek, relacji, wspomnień oraz pomoc w zidentyfikowaniu osób, miejsc, wydarzeń z dokumentów już dostarczonych.

Crowdfunding jako alternatywne źródło pozyskiwania funduszy na działalność biblioteczną

Crowdfunding, podobnie jak crowdsourcing jest formą partycypacji i zaangażowania ogółu społeczności w działania instytucji. Dosłownie oznacza finansowanie społecznościowe (ang. crowd – tłum, ang. funding – finansowanie). Polega na zbiórce środków finansowych na realizację konkretnego projektu. Inwestorzy wpłacają niewielkie kwoty (nawet 1zł) za pośrednictwem przeznaczonych do tego platform elektronicznych. Najbardziej znane w Polsce platformy crowdfundingowe dla instytucji kultury to: Polakpotrafi.pl, Wspieram.to, Wspieramkulture.pl, todlamniewazne.pl

Przykłady projektów crowdfundingowych w polskich bibliotekach

Ciekawe polskie projekty biblioteczne, na realizację których ogłoszono zbiórkę pieniędzy na platformach crowdfundingowych to m.in.: „Przytulny kącik w chojnickiej bibliotece" (MBP w Chojnicach dzięki zebranym przez internautów środkom stworzyła w holu biblioteki kącik czytelniczy), „Robotyka w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jaśle" (bibliotekarze gromadzili pieniądze na zorganizowanie cyklu warsztatów robotycznych dla swoich młodych czytelników), „Wiwat Rumianki" – projekt biblioteki w Rumii zakładający, stworzenie klubu dla dzieci i rodziców – Rumianki. Biblioteki zbierały również pieniądze np. na nowe książki czy zakup pojazdu do stworzenia obwoźnej biblioteki.

Małgorzata Minda
Instruktor MBP w Radomiu

Warszawskie Targi Książki 2016

Mariola Turek

W ubiegłym roku pracownicy Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu nie uczestniczyli w Warszawskich Targach Książki i Targach Książki w Krakowie. Z tym większą przyjemnością wybrałyśmy się w tym roku do stolicy, by uczestniczyć w Warszawskich Targach Książki 2016. Targi w nowej odsłonie odbywają się od sześciu lat, a od trzech goszczą na PGE Narodowym.

Honorowym gościem tegorocznej edycji Warszawskich Targów Książki były Węgry, specjalnym zaś Barcelona, która promowała literaturę katalońską.

W targach brało udział ponad ośmiuset wystawców z 24 krajów i blisko tysiąc autorów. Czterodniowe wydarzenie obejmowało prawie 1500 spotkań, dyskusji, debat, prezentacji nowości wydawniczych i bestsellerów, konkursów, atrakcji literacko-artystycznych

fot. archiwum autorki

Jedno z targowych stanowisk

i wystaw. Każdy, kto zdecydował się na uczestnictwo w tej imprezie, znalazł coś interesującego dla siebie.

Z polskich autorów spotkać można było m.in. Jacka Dehnela, Jerzego Bralczyka, Józefa Hena, Jacka Hugo-Badera, Wojciecha Karpińskiego, Hannę Krall, Łukasza Orbitowskiego, Jerzego Pilcha, Filipa Springera, Olgę Tokarczuk.

Z zagranicznych pisarzy np.: Simon Sebag Montefiore, Joume Cabre, Paulinę Simons.

Poza tradycyjnymi publikacjami na targach prezentowane były książki artystyczne, komiksy, audiobooki i e-booki. Bardzo duża część oferty skierowana była do dzieci i młodzieży. Wśród twórców dla dzieci byli m.in. Grzegorz Kasdepke, Bohdan Butenko, Agnieszka Tyszka. Komiksy podpisywał Papcio Chmiel.

Podczas targów ogłoszono tytuły 20 książek nominowanych do literackiej Nagrody Nike oraz 20 książek ubiegających się w tym roku o Nagrodę Literacką Gdynia.

Cztery książki otrzymały nominacje do obu nagród: Renaty Li „W lodach Prowansji. Bunin na wygnaniu", Weroniki Murek „Uprawa roślin południowych metodą Miczurina", Łukasza Orbitowskiego „Inna dusza" i Macieja Płazy „Skoruń".

Rozstrzygnięto też VII edycję nagrody im. Ryszarda Kapuścińskiego za reportaż literacki. Otrzymał ją Paweł Piotr Reszka, autor książki „Diabeł i tabliczka czekolady".

Każdego dnia trwania targów można było oddać książki papierowe, a dostać elektroniczne w ramach akcji „Książka za książkę".

W weekend na płycie stadionu odbył się festiwal gier planszowych z wielkimi planszami, po których ludzie poruszali się jak żywe pionki. Na boisku

fot. archiwum autorki

Warszawskie Targi Książki 2016

powstała strefa z leżakami, parasolami, sztuczną trawą i kawiarnią.

Bibliotekarki radomskie zwracały uwagę głównie na nowości wydawnicze, których nie posiadamy jeszcze w zbiorach. Dłużej zatrzymywałyśmy się przy stoiskach wydawnictw, z którymi nie prowadzimy bezpośredniej współpracy.

W wydawnictwie „Bajka" kupiłyśmy książki Joanny Rudniańskiej „Bajkę o wojnie", Doroty Geller „Myszkę" i Małgorzaty Strzałkowskiej „Wielką podróż z abecadłem". W Egmoncie nabyłyśmy m.in. książki z serii „Poczytaj ze mną", które pomagają dzieciom w poznawaniu gatunków i form literackich. Serię tworzą czołowi polscy autorzy i ilustratorzy jak: Joanna Olech, Zofia Stanecka, Paweł Beręsewicz, Joanna Rusinek, Marianna Sztama. W Instytucie Wydawniczym „Latarnik" kupiłyśmy książki Tomasza Raczka „Kinopassana" i „Kultowe rozmowy. Kobiety znane i niespodziewane" oraz Marcina Szczygielskiego „Teatr niewidzialnych dzieci". We Frondzie m.in. Szymona Nowaka „Oddziały wyklętych„ i Agnieszki Lewandowskiej-Kąkol „Niezłomna", „Siostry: kresy, zsyłka, wielki świat". W „Media Rodzinie" książki sensacyjne z serii Gorzka Czekolada, a Wydawnictwie „Axis Mundi" książki autorstwa Ewy Cielesz z serii Córka Cieni.

W targach uczestniczyły: Anna Skubisz-Szymanowska dyrektor MBP, Wioletta Dasiewicz i Mariola Turek z Działu Gromadzenia i Opracowania Zbiorów MBP w Radomiu.

Mariola Turek
Kierownik
Działu Gromadzenia i Opracowania
Zbiorów MBP w Radomiu

Działamy (nie)prowincjonalnie

Gminna Biblioteka Publiczna w Wolanowie skomputeryzowana

Elżbieta Aderek

Coraz większe zapotrzebowanie na szybkie usługi biblioteczne, dostęp do kompletnych źródeł informacji i nowoczesne formy pracy to wymagania jakie stawia współczesny użytkownik bibliotek. Aby sprostać potrzebom biblioteka w Wolanowie podjęła działania w kierunku komputeryzacji procesów bibliotecznych już w 2011 roku. Automatyzacja biblioteki to proces długotrwały, pracochłonny, ale jednocześnie nieodzowny. Rozpoczęliśmy od tworzenie baz katalogowych. Na koniec, czyli w 2015 roku, księgozbiór został okodowany i w roku 2016 mogliśmy uruchomić komputerową wypożyczalnię. Od czerwca br. czytelnicy odbierają karty biblioteczne z kodem kreskowym umożliwiające elektroniczną obsługę czytelników.

Dla jednych czytelników był to moment, na który czekali od dawna, inni dopiero przekonują się do nowego systemu.

Komputerowy katalog pozwala czytelnikom sprawdzić, czy poszukiwana pozycja znajduje się w zasobach naszej biblioteki i czy jest akurat dostępna, a jeśli, nie umożliwia jej zarezerwowanie. Użytkownicy mają możliwość przeglądania katalogu w bibliotece oraz w domu, co pozwala na bardzo szybkie dotarcie do informacji o poszukiwanej literaturze.

Katalog elektroniczny pozwala także na tworzenie zestawień bibliograficznych, dotyczących literatury na interesujący czytelnika temat, a także umożliwia czytelnikom dostęp do historii ich wypożyczeni.

Program MAK+, z którego korzysta biblioteka, automatycznie zapisuje dane statystyczne, sporządza raporty, a nawet informuje o dłużnikach. W przypadku braku jakiejś książki w naszych zasobach umożliwia szybkie sprawdzenie, w której bibliotece się ona znajduje, a jej odnalezienie daje możliwość sprowadzenia jej poprzez wypożyczalnie międzybiblioteczne.

Zastosowanie elektronicznego czytnika eliminuje ewentualne błędy przy udostępnianiu i zaoszczędza wiele czasu przy ich wyjaśnianiu. Komputerowe udostępnianie książek nie wymaga od czytelnika posiadania dodatkowych kart, dokumentów i jest całkowicie bezpłatne.

Wykorzystanie programu MAK+ pozwala skrócić czas prowadzenia skontrum, co jest bardzo korzystne dla bibliotekarzy i czytelników.

Zastosowanie systemu komputerowego przyczyniło się do znacznego usprawnienia pracy w bibliotece, warsztat informacyjny wzbogacił się o nowoczesne narzędzie, służące szybkiemu i sprawnemu wyszukiwaniu informacji o zasobach. Biblioteka stała się nowoczesna i bardziej atrakcyjna dla czytelników.

Elżbieta Aderek
Dyrektor GBP w Wolanowie

Poczytajmy razem

Jadwiga Romanowska

Od listopada 2015 roku przy Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Skaryszewie działa Klub Miłośników Książki, założony przez grupę aktywnych czytelniczek, które raz w miesiącu spotykają się, aby dyskutować o książkach, uczestniczyć w życiu biblioteki, ale także promować czytelnictwo i kreować modę na czytanie.

Chcąc pozyskać środki na dodatkową działalność KMK, jako grupa nieformalna, przystąpił do konkursu w ramach programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich – Mazowsze Lokalnie. Autorski projekt „Poczytajmy razem" został zakwalifikowany i otrzymał dotację na realizację lokalnego przedsięwzięcia. Projekt realizowany był w partnerstwie z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury, Spółdzielnią Socjalną „Zielona Igiełka" oraz Lokalną Grupą Działania „Wspólny Trakt". Patronat Honorowy objął burmistrz miasta i gminy Skaryszew.

Celem projektu było zachęcenie mieszkańców naszej gminy do czytania poprzez wspólne spotkania i włączenie się w nasze inicjatywy, zaproszenie dzieci, młodzieży oraz dorosłych do udziału w różnych formach poznawania literatury. Pierwszym etapem był majowy wyjazd poznawczo-edukacyjny 20 osób do Biblioteki Narodowej i zapoznanie się z korzystaniem ze zbiorów w formie tradycyjnej i cyfrowej. Wyjazd połączony był z udziałem w Warszawskich Targach Książki. Uczestniczyliśmy w spotkaniach autorskich, zapoznaliśmy się z ofertą polskich i zagranicznych wydawców. Wykonane podczas wyjazdu fotografie zostały zaprezentowane w czerwcu na wystawie „Nasze dziedzictwo narodowe tak mało znane", zorganizowanej w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Skaryszewie. Wystawa była mobilna i zaprezentowano ją także w Dzierzkówku Starym (wspólnie

ze Stowarzyszeniem „Przyjaźń"), w Chomentowie Puszcz podczas spotkania wyjazdowego oraz na skaryszewskim rynku w trakcie imprezy podsumowującej projekt.

Uroczyste zakończenie projektu

fot. archiwum autorki

Od czerwca do września w MGBP w Skaryszewie organizowane były tzw. „Środowe Poczytajki", podczas których dzieci, młodzież i dorośli wspólnie czytali książki w bibliotece i w plenerze. Zakupione w ramach projektu wygodne siedziska (pufy) sprzyjały komfortowi czytania i słuchania. W trakcie „Poczytajek" organizowane były konkursy, gry edukacyjne i zabawy. Dodatkowo odbyły się trzy wyjazdowe spotkania do miejscowości, w których nie ma bibliotek, do Dzierzkówka Starego, do Sołtykowa oraz do Chomentowa Puszcz, podczas których wspólnie z mieszkańcami czytano książki. W trakcie trwania projektu ogłoszono trzy, adresowane do wszystkich mieszkańców gminy, konkursy promujące czytelnictwo: literacki na list „Polecam do przeczytania...", literacko-plastyczny na komiks „Moja przygoda", plastyczny na plakat „Reklama czytania".

Podsumowanie projektu odbyło się 11 września 2016 r. na skaryszewskim rynku. Podczas uroczystego spotkania wręczono nagrody laureatom i uczestnikom konkursów i „Poczytajek". Szczęśliwcy otrzymali książki zakupione na Warszawskich Targach Książki z autografami pisarzy, między innymi Joanny Papuzińskiej – autorki literatury dla dzieci. Nagrody książkowe i rzeczowe dofinansowali: Urząd Miasta i Gminy w Skaryszewie – 400 zł; Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Skaryszewie 300 zł; oraz Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Skaryszewie 300 zł. Z dotacji na realizację projektu kupiono nagrody za 1000 zł. W projekcie brało udział ponad 200 osób, a nagrodzonych było ponad 100. Udało się zrealizować projekt w 100%, dzięki aktywności i zaangażowaniu wszystkich organizatorów i uczestników.

Projekt dofinansowany był ze środków Programu „Fundusz Inicjatyw Obywatelskich – Mazowsze Lokalnie" realizowanego przez Fundację Fundusz Współpracy, Stowarzyszenie BORIS oraz Stowarzyszenie Europa i My.

Jadwiga Romanowska
Dyrektor MGBP w Skaryszewie

Wakacje w iłżeckiej bibliotece

Małgorzata Kosel

W tym roku w naszej bibliotece zorganizowaliśmy dzieciom niekonwencjonalną formę spędzania wolnego czasu. Był to cykl zajęć świetlicowych, częściowo zaproponowany przez dzieci. Dzieci zgłaszały swoje propozycje dotyczące tego co lubią robić. W oparciu o te opinie zostały zakupione materiały do zajęć świetlicowych.

Bibliotekarki włączyły do programu, kilka zabaw literackich wokół książki i czytania i ogłosiły aż 4 konkursy dla dzieci i młodzieży. Dwa z nich to konkursy czytelnicze. Konkurs „Wakacje z Książką", polegał na wyborze spośród dzieci i młodzieży po 10 laureatów, którzy wypożyczyli podczas wakacji najwięcej książek (szkoła podstawowa i gimnazjum). Każdy, kto zadeklarował udział w tym konkursie musiał dodatkowo wykonać plakat, promujący książki i czytanie, lub napisać recenzję przeczytanej książki. Większość wybrała plakaty, ale recenzje pisały również dzieci młodsze. Izabela, lat 7 napisała: *... moją ulubioną książką jest: „Co to znaczy...", Grzegorza Kasdepke. Proponuję tę książkę dlatego, bo można się dowiedzieć co znaczą znane powiedzenia. Czy wiecie, że drzeć z kimś koty to kłócić się, a – ani na lekarstwo to bardzo mało, takie prawie nic. Z kolei robić coś po łebkach to inaczej robić niedokładnie. W tej książce są śmieszne historie i obrazki. Bardzo lubię wracać do tej książki...*

Kolejne zmaganie konkursowe, jakie zaproponowaliśmy dzieciom, odbywało się pod hasłem „Czytanie jest w modzie". Uczestnicy wakacyjnych zajęć zdobywali punkty za głośne czytanie fragmentów książek. W tych mini maratonach czytania odświeżyliśmy znajomości z Bolkiem i Lolkiem, Muminkami, poznając „Muminka, który pilnował psa", czytaliśmy książkę „Feblik" Małgorzaty Musierowicz, serię książek „Klub Kociaków Słodziaków" i wiele innych. Było też wspomnienie Powstania Warszawskiego przy lekturze „Małego Powstańca" Szymona Sławińskiego oraz opowiadania o Jureczku, Basi i Halusi z książki „Fajna Ferajna" Moniki Kowaleczko-Szumowskiej. Później dzieci ozdabiały i wypisywały pocztówki do powstańca – „Bohater ON – włącz historię", w ramach akcji wysyłania pocztówek do żyjących uczestników Powstania Warszawskiego, zorganizowanej przez Fundację Sensoria.

W konkursie „Czytanie jest w modzie" udział brały dzieci nawet niepotrafiące czytać, chętnych nie brakowało, a chodziło o zdobycie dodatkowych

Uczestnicy wakacyjnych zajęć z organizatorką Małgorzatą Kosel

punktów. Te dzieci miały za zadanie jak najdokładniej opowiedzieć ilustracje z wybranych książek. W konkursie „Czytanie jest w modzie" udział wzięło 50 dzieci.

W lipcu do konkursu plastycznego przystąpiło 24 młodych artystów. Konkurs polegał na zaprojektowaniu okładki do książki „Jesień plecień", którą ma wydać Wydawnictwo MB BOOKS. Konkurs odbywał się pod patronatem Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich oraz Muzeum Książki Dziecięcej w Warszawie. Ostatecznie na konkurs zostało wysłanych 15 prac.

Kolejny konkurs to systematyczne uczestnictwo i wykazanie się kreatywnością na wakacyjnych zajęciach. Za poszczególne zadania dzieci dostawały punkty. A tych niektórzy uzbierali ponad 160. Na uroczystym zakończeniu „Wakacji w Bibliotece", z udziałem dzieci i rodziców, wręczono dyplomy i nagrody za wszystkie wakacyjne konkursy. Wspólnie obejrzeliśmy wystawę ciekawych prac manualnych i plastycznych, powstałych podczas zajęć. Nagrody wręczał Przewodniczący Rady Miejskiej Józef Skrobisz, oraz radna Agnieszka Kaczmarzyk.

Małgorzata Kosel
Pracownik Oddziału dla Dzieci MGBP w Iłży

Techniki prowadzenia grup dyskusyjnych w bibliotece. Literackie Karty Dialogowe

Małgorzta Minda

W ostatnich latach coraz popularniejszą formą promocji książki i czytelnictwa stały się biblioteczne spotkania miłośników literatury. Spotkania te przyjmują różne formy i nazwy, ale ich głównym celem jest przyjemny sposób spędzenia wolnego czasu na rozmowach o ulubionych książkach, twórcze wykorzystanie płynącej z nich wiedzy, wymiana myśli i doświadczeń okołoliterackich czy spotkania z autorami.

Aby sprostać oczekiwaniom czytelników i zaproponować im ciekawą formę rozmowy o literaturze, moderatorzy grup, a są nimi zazwyczaj bibliotekarze, szukają nowych pomysłów na organizację spotkania. Jednym z nich jest wykorzystanie Literackich Kart Dialogowych.

Ten interesujący sposób prowadzenia rozmowy za pomocą metaforycznych kart dialogowych zaproponowała dr Grażyna Walczewska-Klimczak podczas warsztatów „Aktywne formy pracy z czytelnikiem – Jak dyskutować o książkach?" (Relacja ze szkolenia publikowana była w Nr 2/2016 Bibliotekarza Radomskiego na s. 16) Prezentowana propozycja w założeniu ma służyć ożywieniu kontaktów w grupie i inicjowaniu wymiany opinii o książkach.

Metaforyczne karty dialogowe to obrazy umieszczone na kartach i pogrupowane w tematyczne talie. Powstały po to, aby ułatwiać i prowokować wymianę myśli i opinii między ludźmi. Ich pomysłodawcą, twórcą oraz wydawcą jest Moritz Egetmeyer. Stworzył kilka zestawów talii kart, które są znane na całym świecie i wykorzystywane m.in. przez trenerów, pedagogów, terapeutów. Karty stymulują kreatywność i komunikację między rozmówcami, są połączeniem gry i książki. Możliwe jest nieskończenie wiele wariantów ich wykorzystania. W czasie zabawy nie ma zwycięzców i przegranych, każdy uczestnik wygrywa, bo każdy ma swoje skojarzenia, którymi może podzielić się z grupą. Żadna z wypowiedzi nie jest oceniana. Wszyscy mają prawo do własnej interpretacji, nikt też nie jest zmuszany do zabrania głosu.

Literackie Karty Dialogowe są jedną z wersji kart dialogowych. Zostały opracowane przez studentki Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Warszawskiego i animatorów Warszawskiego Oddziału KLANZ-y dzięki inspiracji zaczerpniętej z Historycznych Kart Sejneńskich oraz kart dia-

logowych wydanych przez Polskie Stowarzyszenie Pedagogów i Animatorów KLANZA.

Składają się z dwóch zestawów: kart – obrazków umieszczonych w schemacie 11 pól oraz kart – pojęć. Karta literacka (karta – obrazek) ma wymiary 13x19,5 cm. Podzielona jest na 11 części:

- centralne pole o wymiarach: 5,5x10,5 cm;
- górny i dolny pasek o szerokości 4,5 cm każdy, podzielony na trzy części – po 4, 5,5 i 4 cm;
- dwa boczne paski o wymiarach 4x19,5 cm, podzielone na cztery mniejsze pola – górne i dolne po 4,5 cm i dwa środkowe boczne po 5,3 cm wysokości.

W centralnym polu umieszczona jest ilustracja, odwołująca się do kluczowego motywu prezentowanej książki, samodzielnie wybranego przez autora. Pozostałe pola to małe fragmenty odnoszące się do fabuły książki lub ilustracje rekwizytów literackich charakterystycznych tylko dla tego tytułu, czasem cytaty z książki.

Karty – pojęcia (o wymiarach 5,5x10,5 cm) odnoszą się do skrótowej, autorskiej interpretacji treści książki, dla której zrobiona jest karta. Zawierają pełne sformułowania np. „walka między dobrem a złem", „żyli długo i szczęśliwie" lub tylko rzeczowniki, przymiotniki, czasowniki np. „samotność", „poczucie obcości", „ miękkość", „radosny").

Karty literackie można wykonać w czasie bibliotecznych warsztatów lub każdy z uczestników może w domu przygotować kartę do ulubionej książki.

Gra Literackimi Kartami Dialogowymi nie zawiera elementów rywalizacji, ułatwia opowiadanie i słuchanie. Przeznaczona jest dla małych grup dzieci, młodzieży i dorosłych a także mieszanych liczących ok. 5–8 osób. Instrukcja gry Kartami Literackimi jest otwarta. Możliwe jest nieskończenie wiele sposobów ich wykorzystania. Wszystko zależy od pomysłowości moderatora dyskusji oraz fantazji uczestników. Poniżej prezentuję kilka gier zaproponowanych przez autorkę szkolenia.

NARRACJA

Wersja 1.

Każdy uczestnik kładzie swoją kartę przed sobą, ale tak, aby była widoczna dla pozostałych uczestników gry. W wyznaczonym czasie (np. przesypanie piasku małej klepsydry) opowiada krótko treść prezentowanej książki. Ta sekwencja gry służy nie tylko przedstawieniu swojej karty, ale również słuchaniu opowieści innych osób o wybranej przez nich książce.

Wersja 2.

Każdy z uczestników losuje kartę i nie pokazuje jej innym uczestnikom spotkania. Pierwsza chętna osoba opowiada o tym, co widzi na polach wylosowanej karty. Narrację również wyznacza czas przesypywanego piasku

fot. archiwum autorki

Literacka Karta Dialogowa: „Calineczka", słowo-klucz: doświadczenie życiowe
Wykonanie: Marta Syga
Karta opublikowana w: D. Świerczyńska-Jelonek, G. Walczewska-Klimczak, „Dziecko w dialogu z tekstem literackim", Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2015, s. 45.

w klepsydrze. Kto pierwszy prawidłowo odgadnie tytuł książki, jako kolejna osoba opowiada o swojej karcie i książce. Stosuje się do tych samych zasad co przedmówca.

Jeśli uczestnicy nie znają treści książki, której kartę wylosowali – opowiadają wnioskując na podstawie ilustracji o czym ta książka może opowiadać.

EMOCJE LITERACKIE

W tej grze wykorzystuje się Karty Literackie i kostki mimiczne. Każdy uczestnik układa swoją kartę przed sobą w widoczny dla innych sposób. Rzuca kostką mimiczną, która wskazuje o jakim zabarwieniu emocjonalnym epizod z prezentowanej książki ma opowiedzieć. Emocje uwzględnione na kostce to: radość, szczęście, gniew, zdziwienie, strach, spokój.

Jeśli uczestnicy nie znają treści książki, to wymyślają, zgodnie z emocjami wyrzuconymi kostką mimiczną, jakie przygody mogą się wydarzyć w sytuacjach sugerowanych obrazkami wylosowanej karty.

LITERACKIE DOMINO

Uczestnicy odkrywają swoje karty. Jeśli któryś z obrazków widniejących na jednym z 10 pól wiąże się tematycznie (ilustratorsko, malarsko) z obrazkiem na karcie innego uczestnika, wtedy dokłada on swoją kartę, dotykając odpowiednim obrazkiem (tak jak w grze domino). Rozpoczyna opowieść. Kontynuuje ją kolejny uczestnik, gdy na swojej karcie odnajdzie kolejny element literackiego domina. Tym sposobem tworzą się nowe wątki literackie z już istniejących. Powstałą historyjkę można zapisać.

W MOJEJ KSIĄŻCE NAJWAŻNIEJSZE JEST ...

Uczestnicy wybierają słowa-klucze do zrozumienia swojej ulubionej książki. Zapisują je na mniejszych kartonikach. W ten sposób powstają karty-pojęcia. Następnie układają kartę-klucz na środku swojej karty literackiej, mówiąc np.: „Samotność w mojej książce znaczy...", „Przygoda jest najważniejsza w mojej książce ponieważ..." Ten wariant gry jest łatwy i wielostronny. Może być pretekstem do zadawania pytań przez pozostałych uczestników lub wyrażania innych opinii o prezentowanej książce.

SŁOWO-KLUCZ DLA KAŻDEGO

Jeden z uczestników rozpoczyna grę, kładąc kartę ze słowem-kluczem na środku swojej karty. Pozostali uczestnicy decydują, czy słowo-klucz pasuje również do ich książki. Zastanawiają się, jak powinny potoczyć się losy bohaterów, by słowo to stało się kluczem również do wybranej przez nich historii.

Małgorzata Minda
Instruktor MBP w Radomiu

Tekst powstał na podstawie materiałów szkoleniowych oraz publikacji:
D. Świerczyńska-Jelonek, G. Walczewska-Klimczak, „Dziecko w dialogu z tekstem literackim", Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2015.

Obok nas

Czerwcowe wydarzenia literackie w bibliotece szkolnej III LO w Radomiu

Agnieszka Popiel

Czerwiec to dla uczniów ostatni miesiąc roku szkolnego, w tym czasie wielkimi krokami zbliżają się wakacje, a wszyscy – bez wyjątku – marzą o wypoczynku i oderwaniu się od szkolnej rzeczywistości. To doskonały moment, by zachęcić uczniów do korzystania z bibliotek, do czytania, do spędzenia wakacji z książką u boku. Czy wystarczy jednak mówienie o tym, co warto czytać w okresie wakacyjnym? Niestety, może się okazać, że samo postawienie książki na postumencie nie zachęci mijających ją uczniów do przeczytania. Tym, co może sprawić, że młodzi czytelnicy zechcą jej poświęcić swój czas, są bez wątpienia spotkania autorskie, czyli bezpośredni kontakt z twórcą – możliwość rozmowy, zadawania pytań dotyczących procesu twórczego oraz warsztatu pisarskiego, wreszcie zdobycie pamiątkowego autografu. Tego typu wydarzenia nie dzieją się codziennie, dlatego tym bardziej cieszą się one dużym zainteresowaniem i mają szansę stać się dominującym argumentem w przekonaniu uczniów do sięgnięcia po książkę i jej przeczytania. Wszak książka jest zawsze na wyciągnięcie ręki, trzeba tylko tę rękę chcieć wyciągnąć. By tak się stało, organizuje się między innymi spotkania autorskie, zarówno z pisarzami, jak i poetami.

4 czerwca 2016 roku w III LO w Radomiu została zorganizowana II Ogólnopolska Noc Bibliotek. W ramach tego wydarzenia odbyły się dwa spotkania autorskie: jedno z pisarką Ewą Podsiadły-Natorską, drugie zaś – z poetką Walentyną Pawelec. Oba spotka-

fot. archiwum autorki

Jarosław Rabenda

nia poprowadziły uczennice drugiej klasy, przygotowane przez nauczyciela bibliotekarza.

Ewa Podsiadły-Natorska opowiadała o swoich dwóch powieściach: „Błękitne dziewczyny" oraz ich kontynuacji – „Nie omijaj szczęścia". Odpowiadała na pytania dotyczące nie tylko fabuły tych książek, ale także walki ze złymi stereotypami na temat Radomia, realizowanej przez autorkę właśnie na kartach wspomnianych powieści. Podczas drugiego spotkania Walentyna Pawelec, autorka zarówno wierszy, jak i bajek, baśni i opowiadań, odpowiadała na pytania dotyczące głównych motywów jej twórczości, a mianowicie: rodziny, wiary w Boga, poezji oraz swojego pochodzenia. Ponadto, autorka przybliżyła zgromadzonej publiczności prowadzoną przez siebie działalność społeczną, w tym działalność Koła Poezji Nie-Odkrytej „Szuflada".

fot. archiwum autorki

Walentyna Pawelec

7 czerwca 2016 roku w III LO odbyło się także spotkanie autorskie z Jarosławem Rabendą, aktorem Teatru Powszechnego w Radomiu. Podczas tego spotkania, poprowadzonego przez uczennicę klasy pierwszej, aktor opowiadał nie tylko o spektaklach, w których występował oraz o przygotowywaniu się do kolejnych przedstawień, ale także o swoim debiucie powieściowym, a mianowicie o książce „Kiedy ślepiec płacze" wydanej w 2015 roku. Autor wyjaśniał powody napisania tej powieści, wyboru dość oryginalnej epicko-dramatycznej formy oraz umiejscowienia akcji na początku lat 90. XX wieku w pociągu jadącym do Berlina Zachodniego. Poza tym opowiadał o swojej pracy zawodowej związanej z radiem oraz instytucjami kultury: Klubem Środowisk Twórczych „Łaźnia", Ośrodkiem Kultury i Sztuki „Resursa Obywatelska".

Wszystkie spotkania zgromadziły duże grono odbiorców, w tym oczywiście uczniów III LO w Radomiu. Słuchali oni z uwagą, chętnie zadawali pytania, a niektórzy z nich rozmawiali z zaproszonymi gośćmi jeszcze po zakończonych spotkaniach. Satysfakcją z organizacji tych

fot. archiwum autorki

Marta Trojanowska

spotkań i dokonanego wyboru twórców napawa fakt, że część uczestników tych wydarzeń posiadała własne egzemplarze promowanych książek i sami zachęcali swoich znajomych do lektury.

W programie II Nocy Bibliotek znalazło się jeszcze jedno spotkanie, tym razem nie było to spotkanie z autorem, lecz z bibliotekarzem Działu Promocji Książki i Biblioteki MBP w Radomiu, Martą Trojanowską. Spotkanie to było bardzo ważne, ponieważ nie sposób promować czytelnictwa wśród uczniów, tym bardziej w okresie przedwakacyjnym, bez współpracy z bibliotekami publicznymi. Spotkanie, zatytułowane „Co w książkach piszczy" było swoistym spacerem fotograficznym po bibliotece miejskiej, wzbogaconym komentarzem Marty Trojanowskiej. Prezentacja przybliżyła uczestnikom II Nocy Bibliotek nie tylko historię i zbiory biblioteki, ale także prowadzone w niej akcje czytelnicze takie, jak: Wiosna Literacka czy też biblioteczne „książkobranie".

Dzięki zorganizowanym spotkaniom w szkole odbyła się dość niezwykła, niecodzienna promocja czytelnictwa. Taka forma zachęcania do lektury to jeden ze skutecznych sposobów aktywizacji biernych czytelników oraz utrzymywania w wysokiej aktywności tych, dla których sięganie po książki jest czymś naturalnym. Pozostaje mieć nadzieję, że w związku z tym Miejska Biblioteka Publiczna w Radomiu odnotuje wyraźny wzrost czytelnictwa jeszcze w okresie wakacyjnym, a biblioteka szkolna III LO w Radomiu z początkiem nowego roku szkolnego.

Agnieszka Popiel
Nauczyciel bibliotekarz
III LO w Radomiu

Z dziejów radomskiego bibliotekarstwa

Biblioteka Zakładowa Klubu Pracowników Łączności

Marta Wiktoria Trojanowska

Klub pracowników łączności prowadzi pracę kulturalno-oświatową od 1950 roku. Jest placówką międzyzakładową resortu łączności. Poza tym skupia również młodzież z innych zakładów pracy i okolicy. Praca w klubie opiera się w większości na młodzieży, która posiada wykształcenie średnie lub niepełne średnie. Osób z podstawowym wykształceniem jest znikomy procent. Młodzież uczestniczy na co dzień w pracy Klubu poprzez udział w zespołach, sekcjach i kołach zainteresowań. Natomiast starsi korzystają z biblioteki, biorą udział w akademiach okolicznościowych, w organizowanych spotkaniach oraz zajęciach koła brydża sportowego. Klub również prowadzi zajęcia z dziećmi. Klub posiada następujące zespoły i koła zainteresowań: koło żywego słowa, zespół teatralny, zespół estradowy, dwa zespoły instrumentalno-wokalne, zespół dziecięcy taneczny i teatralny, koło miłośników książki, koło miłośników teatru, koło brydża sportowego i szachistów, koło fotograficzne i filatelistyczne, ośrodek porad prawniczych, studium wychowania obywatelskiego, kino Wiedza, sekcje tenisa stołowego i sekcje emerytów – to wszystko można przeczytać we wstępie do programu i planu pracy Klubu Pracowników Łączności w Radomiu na rok 1972. Dlaczego podaję ten akapit w całości? – bo jest to jedyny odnaleziony przeze mnie zwięzły, encyklopedyczny (brak hasła w *Encyklopedii Radomia*) opis tej działającej ponad sześćdziesiąt lat instytucji kultury.

Siedziba Klubu Pracowników Łączności w Radomiu przy ul. Malczewskiego 5

W 1950 roku została także założona Biblioteka Zakładowa Klubu Pracowników Łączności (w jednym ze sprawozdań pojawia się – prawdopodobnie omyłkowo – rok 1955) i od początku, aż do likwidacji, miała swoją siedzibę właśnie w Klubie, który mieścił się na tyłach zabytkowej kamienicy przy ul. Malczewskiego 5, w wolno stojącym budynku. Budynek ten, dziś już mocno zniszczony, nadal należy do Poczty Polskiej.

Biblioteka zajmowała w nim powierzchnię 33 m^2. Pani Zofia Nogaś – emerytowana kierowniczka Działu Instrukcyjno-Metodycznego Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu wspomina, że była to jedna z najlepszych bibliotek zakładowych, bogata w literaturę piękną i literaturę z zakresu historii. Biblioteka zlokalizowana była w jednej dużej sali, regały – częściowo oszklone – mieściły się wzdłuż ścian. W pomieszczeniu były także ustawione stoliki. Prenumerowano kilka tytułów prasy. Pani Zofia nie pamięta już, czy czytelnicy mieli wolny dostęp do półek, ale wspomina, że książki raczej podawała bibliotekarka. W protokołach nie zachowała się żadna informacja na temat tego, czy biblioteka była otwarta dla użytkowników spoza zakładu, w informatorze SBP *Biblioteki w Polsce. Radom. Województwo*, wydanym w 1995 roku, znajduje się jednak informacja, że księgozbiór udostępniany był na zewnątrz.

Wspominając bibliotekę, pani Zofia zaakcentowała także, że posiadała ona dobrze prowadzoną dokumentację, co w bibliotekach zakładowych, często prowadzonych przez osoby niezwiązane zawodowo z bibliotekarstwem, nie było wcale takie oczywiste. Biblioteka przy Klubie Pracowników Łączności posiadała swój regulamin, księgę inwentarzową, rejestr i protokoły ubytków, plany pracy oraz katalog alfabetyczny i tytułowy. Gdyby regulamin, księgi i rejestry ocalały – można by było odtworzyć strukturę księgozbioru i charakter biblioteki. Niestety mimo szczerej chęci pomocy ze strony obecnych pracowników Poczty Polskiej, nie udało mi się dowiedzieć, co się z nimi stało. W Archiwum Państwowym zachowała się jedynie teczka z kilkunastoma planami pracy Klubu Pracowników Łączności i sprawozdaniami z ich wykonania z lat 1969–1972. Znajdują się w nich wzmianki o działalności biblioteki, zbyt krótki to jednak okres,

aby dokonywać próby oceny tej działalności. Kolejna wskazówka – tym razem od pracowników Archiwum Państwowego – dotyczyła archiwum Urzędu Miasta, w którym mogą znajdować się sprawozdania od 1973 roku, Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Radomiu (Wydział Kultury) sprawowało bowiem nadzór nad stowarzyszeniami, do archiwum zaś została oddana szczątkowa dokumentacja. Według informacji, którą uzyskałam w Urzędzie Miejskim, w archiwum nie ma już pozostałych sprawozdań. Jednym słowem Klub Pracowników Łączności w Radomiu to kolejna instytucja, po której działalności pozostało najprawdopodobniej jedynie kilkanaście planów pracy i mgliste wspomnienia aktualnych pracowników poczty oraz tych, którzy w nim bywali (starsi pracownicy Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu pamiętają jeszcze zabawy choinkowe dla dzieci, organizowane w wynajętej do tego celu sali klubu). Typowy los – często wynik nieświadomości tych, którzy byli obecni przy likwidacji dawnych bibliotek, kiedy powszechną praktyką było zatrzymywanie dokumentów w prywatnych rękach (co i dziś ma niestety miejsce) lub ich bezrefleksyjne niszczenie. Nie wiadomo oczywiście, jak było w przypadku Klubu Pracowników Łączności, to co udało mi się o bibliotece dowiedzieć, pochodzi jednak głównie z dokumentów zachowanych w archiwum Miejskiej Biblioteki Publicznej, ale zasięg tych dokumentów ograniczony jest współpracą naszej biblioteki z bibliotekami zakładowymi. Właśnie na podstawie tych dokumentów można dokonać analizy ilościowej księgozbioru od 1977 roku. W roku tym biblioteka posiadała 5265 woluminów, zarejestrowano także 161 czytelników. W 1978 roku: 4775 woluminów przy liczbie 168 czytelników zarejestrowanych; w 1981 roku: 6065 woluminów i 96 czytelników; w 1982 roku: 6217 woluminów i 146 czytelników, w 1983 roku: 6470 woluminów i 174 czytelników; w 1984 roku: 5718 woluminów i 184 czytelników; w 1985 roku: 6157 woluminów i 212 czytelników, w 1986 roku: 6414 woluminów i 230 czytelników, w 1987 roku: 6581 woluminów i 266 czytelników; w 1989 roku: 6765 wol. i 303 czytelników; w 1990 roku: 6894 wol. i 343 czytelników; w 1991 roku: 6896 wol. i 361 czytelników; w 1992 roku: 6896 wol. i 380 czytelników (od tego roku notowany był brak funduszy na nowe książki); w 1993 roku: 7987 wol. i 382 czytelników; w 1994 roku: 7987 wol. i 225 czytelników; w 1995 roku: 6926 wol. i 351 czytelników; w 1996 roku (ostatni rok działalności): 6320 wol. i 331 czytelników. Pewne pojęcie o budowaniu księgozbioru przed 1977 rokiem dają egzemplarze ocalałych książek. Widziałam jednak zbyt małą ich ilość, by móc wyczytać z nich orientacyjną liczbę księgozbioru w danym roku, oprzeć się więc mogę jedynie na danych liczbowych ze sprawozdań. Oczywiście od razu rzuca się w oczy, że na przestrzeni wymienionych dziewiętnastu lat księgozbiór powiększył się nieznacznie (1055 woluminów). Liczba ta nie jest jednak wynikiem polityki zakupowej, ale starannie i często (niemalże co roku) przeprowadzanych selekcji (żadna z zakładowych bibliotek opisanych dotychczas w ramach cyklu nie odnotowała tylu selekcji). Wszystko wskazuje bowiem na to, że (z wyłączeniem lat 90.) biblioteka (a tym samym klub) nie mogła narzekać na sytuację finansową. Książki kupowano ze środków funduszu socjalnego Wojewódzkiego Urzędu Poczty. Sprawozdania z działalności podają jednak również inne środki finansowania klubu, w tym także biblioteki, wśród nich: dotację Zarządu Okręgowego, dotację Wojewódzkiej Komisji Związków Zawodowych, dotację Rad Zakładowych oraz dochody własne klubu. Według programu i planu pracy instytucji z 1972 roku budżet na działalność oświatową i biblioteczno-czytelniczą (a więc na odczyty, spotkania, konkursy czytelnicze, zakup książek, czasopism i organizowanie wystaw), wynosił na ten rok 36 000 zł ze 100 000 złotych przeznaczonych na całą działalność kulturalno-oświatową klubu, co daje pewne wyobrażenie o podejściu do zagadnienia rozwoju czytelnictwa.

O ile dane ilościowe dotyczące księgozbioru częściowo zachowały się, o tyle o jego strukturze dowiedziałam się z zachowanych dokumentów

Dedykacja Jana Gauze dla czytelników biblioteki

Pieczęć stara, owalna (przekreślona), pod spodem pieczęć okrągła biblioteki Resursy

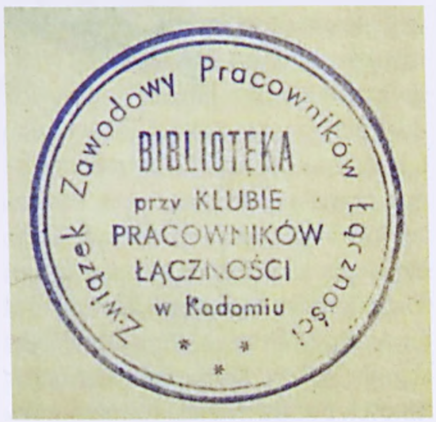
tylko tyle, że wydzielono z niego lektury oraz kryminały, a całość ułożona była na półkach według klasyfikacji UKD. Pewną informację przekazuje wspomniany już informator z 1995 roku, w którym znajduje się informacja, że z 6 901 woluminów – 750 woluminów to literatura dla dzieci, oraz że biblioteka specjalizuje się w gromadzeniu zbiorów z zakresu literatury pięknej, niebeletrystycznej oraz literatury dla dzieci.

*

Książki włączane do zbiorów biblioteki klubowej oznaczane były okrągłą pieczątką z napisem: *Związek Zawodowy Pracowników Łączności. Biblioteka przy Klubie Pracowników Łączności w Radomiu.* Pan Paweł Puton udostępnił mi jednak reprodukcję owalnej pieczątki z napisem: *Związek Zakładowy Pracowników Łączności. Biblioteka przy Radzie Zakładowej PZŁ Radom.* Książka ta, wydana w 1954 roku, posiada numer inwentarzowy 58. Prawdopodobnie na samym początku działalności biblioteka podlegała innej jednostce zakładu, nie od razu była biblioteką klubową. Oczywiście to tylko domniemanie – odpowiedź na to pytanie mogłaby dać większa liczba książek ocalałych z księgozbioru.

*

Ze względu na specyfikę miejsca, w którym biblioteka miała swoją siedzibę, czytelnicy mogli z niej korzystać w godzinach popołudniowych. Biblioteka czynna była od wtorku do piątku od 15.30 do 20.00 (oraz w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca i jedną sobotę roboczą). Popołudniowe godziny otwarcia utrzymano do końca działalności. Jeszcze w sprawozdaniu z 1996 roku przeczytać można było, że czynna jest od 16.00 do 22.00. Warto dodać także, że sprawozdania z lat 80. informują o jednym punkcie bibliotecznym, który mieścił się w Wojewódzkim Urzędzie Telekomunikacji (ul. Plac Konstytucji 3 Maja 2). W sprawozdaniu z działalności Klubu z 1969 i 1970 roku jest także wzmianka o punkcie bibliotecznym w Wytwórni Prefabr(ykatów) Budow(lanych) Telekom(unikacji) na Podkanowie, w sprawozdaniach z późniejszych lat nie ma jednak po tym śladu. Ważniejsze okazuje się to, że biblioteka nie ograniczała swojej działalności jedynie do gromadzenia, opracowy-

Pieczęć nowa, okrągła

wania i wypożyczania książek. W jednym ze sprawozdań można przeczytać: *Klub prowadzi działalność kulturalno-oświatową, do której włącza się biblioteka, organizuje przeglądy nowości, prelekcje oraz wystawki okolicznościowe książek, spotkania z pisarzami, dziennikarzami oraz działaczami społecznymi.* Działania biblioteki w zakresie upowszechniania kultury były więc organicznie splecione z działaniami klubu, a do realizacji planów angażowano działające w obrębie klubu sekcje. Działalność oświatowa biblioteki była oczywiście produktem czasów socjalizmu – dziś tematyka spotkań budzi uśmiech, co nie znaczy oczywiście, że należy pominąć ją milczeniem. Biblioteka organizowała spotkania autorskie m.in. z Jalu Kurkiem (1978), Jerzym Giżyckim, Maksymilianem Berezowskim i Bogdanem Wyciszkiewiczem, prelekcje i konkursy, wystawki książkowe (m.in. Ludowe Wojsko Polskie, Związek Radziecki – kraj i ludzie, Portrety przywódców ruchu wyzwoleńczego, Poezja rewolucyjna). Przy współpracy z Kołem Miłośników Książki i Kołem Miłośników Teatru wystawiano montaże poetyckie: (m.in. Braterstwo broni, Ludowe Wojsko Polskie w poezji, Poezja radziecka na naszej estradzie). W ramach 35-lecia PRL planowane było zorganizowanie olimpiady „Z książką i pracą od Tatr do Bałtyku". W ramach olimpiady planowano także, obok wieczorów poezji i spotkań, sąd inscenizowany z literatury faktu oraz, cokolwiek miało to oznaczać *wystawkę fotograficzną obrazującą aktywnych czytelników.* W obrębie klubu działało prężnie Koło Miłośników Książki, którego uczestnicy wspólnie czytali i dyskutowali na temat wybranych książek (których tytuły wymieniane są szczegółowo w sprawozdaniach z działalności klubu, a ich dobór dużo mówi o ówczesnych wyborach czytelniczych). Organizowali także „wieczory dobrej książki". Przeciętnie raz w miesiącu biblioteka urządzała wystawki nowości książkowych. W 1971 roku pięciu członków Klubu Miłośników Książki wzięło udział w ogólnopolskim konkursie organizowanym przez Zarząd Główny Towarzystwa Wiedzy Powszechnej pt. „Złoty kłos dla twórcy – srebrny dla czytelnika", uzyskując nagrody książkowe, pieniężne i nagrodę „Złotego Kłosa".

*

Ciężko jest dziś odtworzyć nazwiska osób, które opiekowały się biblioteką od początku jej działalności. Sprawozdania podpisywane były zresztą z reguły przez kierownictwo samego klubu. Nie dotarłam do nazwisk bibliotekarzy, którzy sprawowali nad nią opiekę przez pierwszych dwadzieścia lat. Na pewno pod koniec lat 70. bibliotekę przez pewien czas prowadziła pani Ludomiła Holtzer, emerytowana już wówczas dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej (sprawowała funkcję dyrektora od 1955 roku do 1976). W numerze 2/2007 „Bibliotekarza Radomskie-

go" oraz w numerze 6/2008 „Poradnika Bibliotekarza" znajduje się biogram i wspomnienie o tej zasłużonej bibliotekarce, autorka obu artykułów pomija jednak ten etap pracy zawodowej pani Holtzer. Żadna wzmianka nie pojawia się także w dokumentach dotyczących biblioteki, które zachowały się w archiwum Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu. Napisane ołówkiem nazwisko widnieje jedynie na teczce z dokumentami, a informację o tym, że pani Holtzer pracowała w bibliotece po odejściu na emeryturę, pozyskałam od pracowników MBP w Radomiu.

Od 1984 (?) do 1994 roku biblioteką kierowała Ewelina Idzikowska – również emerytowana bibliotekarka (przeszła na emeryturę w 1981 roku). Co ciekawe, i ona była wcześniej pracownikiem Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu – pełniła funkcję kierownika Działu Informacyjno-Bibliograficznego. Według tego, co usłyszałam od pracowników MBP, wypełniała swoje obowiązki rzetelnie. Niestety za późno na szukanie wspomnień – zmarła w 2012 roku, w wieku 86 lat.

W ostatnich latach, kiedy sytuacja klubu pogarszała się, księgozbiorem zarządzał kierownik Klubu, Waldemar Napieralski.

*

Biblioteka została zlikwidowana po 1996 roku. Pracownicy administracyjni poczty przy ul. Malczewskiego 5 poinformowali mnie, że księgozbiór oddano do Biblioteki Specjalistycznej w Ośrodku Kultury i Sztuki „Resursa Obywatelska", bo „tam było najbliżej". Bibliotekę Resursy zlikwidowano także, a książki uległy rozproszeniu. Smutna puenta losu zakładowych księgozbiorów.

P.S. Składam serdeczne podziękowania panu Pawłowi Putonowi, który udostępnił mi reprodukcje pieczęci i znaków proweniencyjnych znajdujących się w ocalałych z księgozbioru książkach. Pokazał mi także dedykację od Jana Gauze dla czytelników biblioteki z datą 31 maja 1964 roku. Reprodukcje wykorzystane w artykule są autorstwa pana Putona.

Marta Wiktoria Trojanowska
Pracownik Działu Promocji Książki
i Biblioteki MBP w Radomiu

Wypożyczalnia Główna

Bogumiła Grabowska

FOROUTAN Parnaz. **Dziewczyna z ogrodu** . – Białystok : Wydawnictwo Kobiece, 2016, 259 s.; cena 33,49

To szokująca i trudna książka, napisana w formie wspomnień, oparta na prawdziwej historii dwóch żydowskich rodzin: Racheli i jej męża Aszera oraz Chorszidy i jej męża Ibrachima. Historię wspomina, jedyna żyjąca jeszcze i mieszkająca w Los Angeles, ich potomkini Mahbube. Jest to powieść ukazująca codzienne dramaty kobiet żyjących na Bliskim Wschodzie. Akcja rozgrywa się w Iranie. Ubogo sytuowana Rachel poślubia zamożnego Aszera. Jej główną rolą w małżeństwie jest obdarowanie męża synem, który w przyszłości będzie spadkobiercą całej fortuny. Niestety upragniony syn nie pojawia się, a Aszer obwinia o to zonę, uważając ją za „bezużyteczną". Rachel obawia się, że straci pozycję, a jej miejsce zajmie inna kobieta. Jej depresja pogłębia się z chwilą, gdy dowiaduje się, że szwagierka spodziewa się dziecka. Zazdrość i chciwość Rachel przeradza się w żądzę zemsty. Jaką decyzję podejmie Aszer? Czy ocali swoje małżeństwo i doczeka się potomka? „Dziewczyna z ogrodu" to prawdziwa historia kobiet, które nie mogą rozwijać się i realizować swoich marzeń. Podporządkowane są mężczyznom, zostają matkami jako nastoletnie dziewczyny, a małżeństwa ich aranżowane są przez głowy rodzin.

ALBOTH Anna, **Rodzina bez granic w Ameryce Środkowej** . – Warszawa : Wydawnictwo Agora SA, 2016, 255 s.; cena 39,99

Anna Alboth, Polka, dziennikarka prasowa, przez wiele lat pracowała dla „Gazety Wyborczej". Jej mąż Thomas, Niemiec, fotograf, prowadzi warsztaty fotograficzne, a razem prowadzą bloga „RodzinaBezGranic.pl". Polsko-niemieckie małżeństwo, razem ze swoimi malutkimi córeczkami: Hanią i Milą, wybrało się w niezwykłą podróż do Ameryki Środkowej. Obalając stereotyp „dzieci równa się

koniec życia i koniec podróżowania", przez kilka miesięcy podróżowali samochodem po Hondurasie, Belizie, Gwatemalii i Meksyku. Odświeżanie znajomości blogowych i przygotowania do podróży zajęło im trochę czasu. Początkiem wyprawy był Meksyk, gdzie mieli zatrzymać się u znajomej blogerki Marii. Rzeczywistość okazała się trochę inna. Musieli zacząć od kupna samochodu, który był nie tylko środkiem lokomocji ale służył również jako garderoba, sypialnia i kuchnia. „Rodzina bez granic w Ameryce Środkowej" to ciekawe opisy geograficzne, dużo historii, to opowieść o rdzennej ludności, którą spotkali na swojej drodze, a nawet zaprzyjaźnili się i chwilowo pomieszkiwali u niektórych. Znajdziemy tu również mnóstwo zdjęć, a na stronach oznaczonych pomarańczowym kolorem dużo praktycznych porad dla osób, zainteressowanych takim podróżowaniem. Ciekawy rodzinny dziennik.

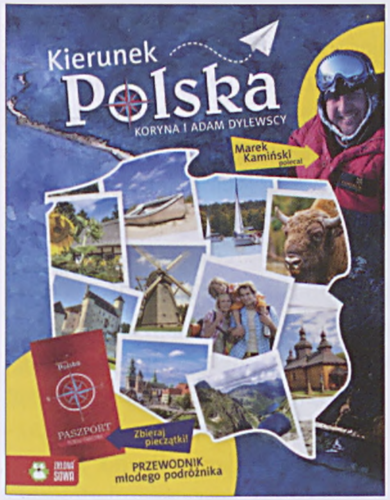
RUSINEK Michał, **Nic zwyczajnego. O Wisławie Szymborskiej** . – Kraków : Wydawnictwo Znak, 2016, 313 s.; cena 39,90

Michał Rusinek, sekretarz Wisławy Szymborskiej, kiedy przyszedł po raz pierwszy do poetki, zaimponował jej sprytnym uwolnieniem od natrętnego telefonu. Po prosu przeciął kabel. Bez namysłu zatrudniła go na stanowisku sekretarza na okres kilku miesięcy tj. od przyznania nagrody Nobla do jej wręczenia. Jednak został u jej boku przez piętnaście lat. I dzięki temu Rusinek mógł napisać książkę, w której odtworzył portret kobiety obdarzonej poczuciem humoru i bardzo skromnej. Mógł opisać pasje, słabości i zwyczaje Noblistki. „Nic zwyczajnego..." to nie biografia Szymborskiej. Są to wspomnienia między innymi o tym, że rzadko godziła się na rozmowy z dziennikarzami, mówiąc: „Udzielałam wywiadu w 1975 roku. Od tej pory nie mam nic innego do powiedzenia." Autor wspomina również o wyklejankach i loteryjkach organizowanych przez Noblistkę, a także o jej ulubionych ale dziwnych miejscach fotografowania się. Wszystkie te wspomnienia zebrane w całość, uzupełnione prywatnymi zdjęciami, unikalnymi wyklejankami poetki, fragmentami wierszy i rękopisami tworzą znakomitą książkę. Publikacja pełna anegdot i wzruszeń nie nudzi, a wręcz przeciwnie, momentami bawi.

Bogumiła Grabowska
Pracownik Wypożyczalni Głównej MBP w Radomiu

Wypożyczalnia dla Dzieci

Katarzyna Siudzińska

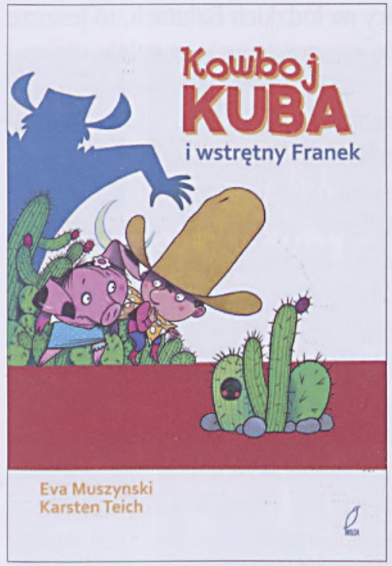
DYLEWSCY Kordyna i Adam. **Kierunek Polska**. – Warszawa : Wydawnictwo: Zielona Sowa Sp. z o.o, 2016. – 80 s.; cena 20,93

„Kierunek Polska. Przewodnik młodego podróżnika" to książka, która rozpoczyna wielką serię krajoznawczą. Pierwszą część stanowi przewodnik po najważniejszych, najciekawszych, oraz najzabawniejszych miejscach w Polsce. Poznamy najważniejsze polskie miasta, najgłębsze jaskinie, najwyższe szczyty. Dowiemy się gdzie znajdują się najciekawsze zamki i pałace oraz jakie wiążą się z nimi legendy i baśnie, a także czy w Polsce są jakieś „cuda natury" i gdzie je znaleźć. Z książki tej, nie tylko dzieci dowiedzą się m.in. gdzie znajduje się podziemne miasto, czy uda się pojechać statkiem po szynach, w którym mieście znajdziemy krasnoludk, a także dlaczego Giewont słynie ze śpiących rycerzy. Po trudach wędrowania możemy również dzięki naszemu „Przewodnikowi" dowiedzieć się gdzie będziemy mogli zjeść najsmaczniejsze przysmaki regionalne. Książka ta, to nie tylko zbiór faktów i ciekawostek o kraju, ale również pamiętnik podróżnika.

Znajdziemy w niej ukrytą kieszeń na pamiątki z wędrówek. Możemy tam schować np. bilety wstępu, foldery reklamowe czy pocztówki. Ale to nie wszystko. Ukryte w kieszonce jest coś jeszcze... mała dodatkowa książeczka. Jest to „Paszport młodego podróżnika". Można robić w nim zapiski z podróży a także zbierać pamiątkowe pieczątki z ciekawych miejsc. „Kierunek Polska Przewodnik młodego podróżnika" zawiera mnóstwo pięknych zdjęć i kolorowych map. Pokazane w nim piękno Polski na pewno zachęci, nie tylko dzieci, do podróżowania, zwiedzania i poznawania świata – zaczynając od Polski.

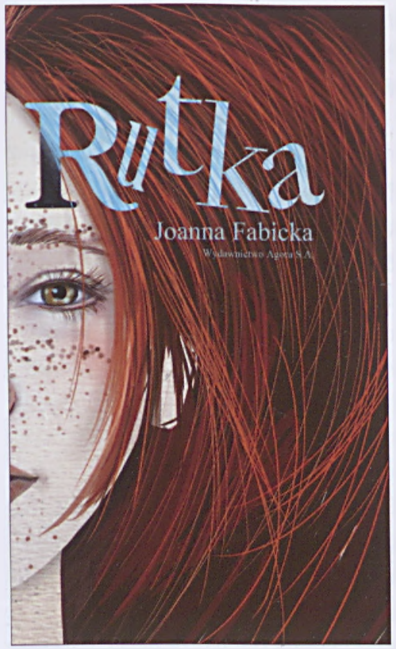

MALESZKA Andrzej. Bohaterowie Magicznego Drzewa – Porwanie . – Kraków: Znak, 2016. – 304 s.; cena 20,94
Andrzej Maleszka, reżyser filmowy, autor powieści i scenariuszy. Jest jednym z najbardziej znanych pisarzy dziecięcych w Polsce, zdobywcą wielu nagród na międzynarodowych festiwalach, w tym EMMY AWARD. Jego książki zarówno bawią jak i edukują, są pełne fantastycznych przygód jednocześnie opowiadając o ważnych sprawach. „Bohaterowie Magicznego Drzewa" to nowa seria. Będzie powstawała równolegle z Magicznym Drzewem. Każdy kolejny tom będzie przedstawiał nieznane przygody jednego z bohaterów Magicznego Drzewa: Kukiego, Gabi, Alika, Idalii i innych.
Bohaterem pierwszego tomu jest mówiący pies Budyń, który został porwany przez tresera Gerarda Krona. Trafia do strasznego miejsca, w którym nigdy żadne zwierzę nie powinno się znaleźć. W brutalny sposób zmuszany jest do występów na pokazach Szkoły Posłusznych Psów. Jednak pies Budyń nie poddaje się i wraz ze szczeniakiem Muki udaje mu się uciec dra-kulą – magicznym pojazdem. Są jednak ścigani przez tresera i zdradzieckiego kameleona Prodo. Niestety zły Prodo psuje dra-kulę i uciekinierzy zmuszeni są do awaryjnego lądowania w niebezpiecznym miejscu.
Czy uda się Budyniowi wrócić do przyjaciół? Czy okrutny treser Gerard dostanie nauczkę i zostanie ukarany? Żeby się tego dowiedzieć koniecznie musicie jak najszybciej przeczytać „Porwanie".
W książce tej autor opisał sytuacje związane z dręczeniem zwierząt takie jak głodzenie, trzymanie w klatkach czy podtruwanie. Jest to temat bardzo trudny i wymagający wytłumaczenia, jednak istnieje potrzeba uświadamiania dzieciom, jaki jest świat i co się czasem dzieje z różnymi zwierzakami. Czy dziecko ma przeczytać tę opowieść? Ta decyzja należy oczywiście do rodziców. Powieści można czytać niezależnie, nie znając innych części.

MUSZYNSKI Eva. TEICH Karsten. **Kowboj Kuba**. – Warszawa: Grupa Wydawnicza Foksal, 2016. – 40 s.; cena 9,74
Kowboj Kuba jest bohaterem zabawnej serii ilustrowanych książek dla przedszkolaków. Towarzyszką przygód Kuby jest świnka Ela i krówka Rózia. Bohaterowie zamieszkują farmę na Dzikim Zachodzie i przeżywają mnóstwo fascynujących przygód. Pewnego razu na farmie „Przytulne Gniazdko", bo tak nazywa się miejsce, w którym mieszka kowboj Kuba, zjawiły się przestraszone kury. Miały ze sobą jajko i nie byłoby w tym nic dziwnego gdyby nie to, że jajko było duże, zielone i nosiło imię Gertruda. Dlaczego kury zawitały na farmę, czego się przestraszyły i co wykluło się z jajka dowiecie się sięgając po książeczkę „Kowboj Kuba i nieznośne kury". Książeczka wydana w twardej oprawie, jest kolorowa ze śmiesznymi ilustracjami. Duże litery ułatwiają samodzielne czytanie.
Autorką książeczek z serii „Kowboj Kuba" jest Eva Muszynski. Studiowała grafikę w Wyższej Szkole Artystycznej w Berlinie. Początkowo rysowała komiksy dla dorosłych. Pisaniem i ilustrowaniem książek dla dzieci zajęła się w 1997 r. Współautorem serii jest Karsten Teich, absolwent Wyższej Szkoły Artystycznej w Kassel na Wydziale Sztuki. Od 2001 roku zajmuje się pisaniem i ilustrowaniem książek dla dzieci.

FABICKA Joanna. **Rutka**. – Warszawa: Agora S.A., 2016. – 224 s.; cena 25,19
Joanna Fabicka – pisarka i felietonistka. Z wykształcenia jest filmoznawcą oraz posiada doświadczenie montażystki. Zadebiutowała w 1993 roku tomikiem poezji „Bardziej cierpki smak". Jest także autorką cyklu książek o dojrzewaniu nastoletniego Rudolfa Gąbczaka i jego dysfunkcyjnej rodzinie, między innymi „Szalone życie Rudolfa" czy „Świńskim truchtem". W 2008 r. ukazało się charytatywne wydanie książki w formie audiobooka, przeznaczone dla osób niewidomych i słabowidzących. Teraz w nasze ręce trafia „Rutka".

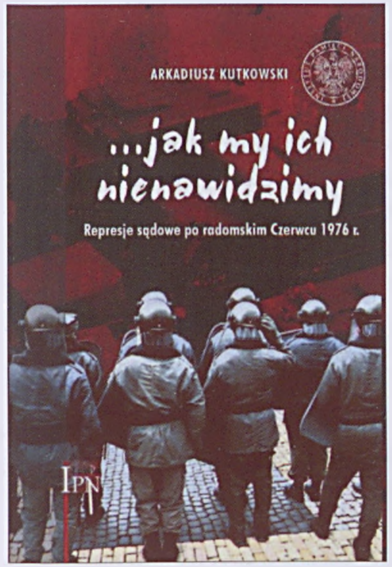

Bohaterką książki jest dziesięcioletnia dziewczynka o imieniu Zosia. Poznajemy ją w chwili gdy, nie dość, że jako jedyna nie wyjechała nigdzie na wakacje i musi sama spędzać całe dnie na podwórku odrapanej kamiennicy na łódzkich Bałutach, to jeszcze będzie się nią opiekowała zupełnie nieznana ciocia–babcia Róża, ponieważ jej mama zmuszona jest wyjechać służbowo. Wszystko wskazuje na to, że to będą najgorsze wakacje w życiu Zosi. Jednak w pewien upalny dzień wszystko się zmienia. Zosia spotyka na podwórku tajemniczą rudowłosą dziewczynkę. Na imię jej Rutka. I od tej chwili już nic nie jest tak jak było. Zosia wraz z Rutką codziennie odbywają magiczna podróż w czasie. Towarzyszami tej niesamowitej przygody będzie ekscentryczna Ciotka Róża i... kurczak bez głowy. Co wyniknie z tych wypraw? Czy Zosia dowie się jak daleko jest Diamentowa Planeta, czy uda się odnaleźć rodziców Rutki oraz czy domyśli się kim naprawdę jest Rutka? I czy to wszystko wydarzyło się naprawdę? Wyjaśnienie jest na wyciągnięcie ręki. Czytając książkę młodsi poczują odrobinę magii, będą mogli odkryć tajemnicę, oraz zaskoczą ich nieoczekiwane zwroty akcji. Starsi zaś poznają mądrą i pełną ciepłych uczuć opowieść o stracie i tęsknocie oraz o przyjaźni, która potrafi ją ukoić. Książka ta to przykład, że zarówno dla dzieci jak i dorosłych można pisać o trudnych sprawach w sposób pogodny i wzruszający a nawet chwilami zabawny.

Katarzyna Siudzińska
Pracownik Wypożyczalni
Głównej i Wypożyczalni dla Dzieci MBP w Radomiu

Czytelnia Regionalna

Maria Kaczmarska

KUTKOWSKI Arkadiusz. **... jak my ich nienawidzimy : represje sądowe po radomskim Czerwcu 1976 r.** – Lublin: Instytut Pamięci Narodowej Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2016. – 378 s. il. ; cena 21 zł.

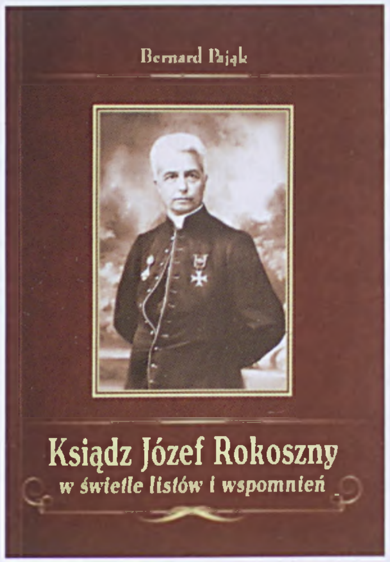
„...jak my ich nienawidzimy..." mówił o uczestnikach robotniczego protestu w czerwcu 1976 roku ówczesny sekretarz KC PZPR Edward Gierek. Książka wydana przez Instytut Pamięci Narodowej, którego Arkadiusz Kutkowski jest pracownikiem, ma też dalszą część tytułu „Represje sądowe po proteście robotniczym w Radomiu w czerwcu 1976 r." I ten fragment jest bardzo ważny. Ponieważ były to represje, a nie proces, wymierzanie kary nie odbywało się według procedury karnej. Wymiar sprawiedliwości nigdy wcześniej tak surowo nie rozprawił się z protestującymi. Tylko w radomskim sądzie zapadały bardzo wysokie wyroki, nawet do 10 lat więzienia. Na uwagę zasługuje również masowość wydawanych wyroków. Osądzono 194 osoby. W stosunku do 189 sąd wydał wyroki skazujące. Walorem publikacji są relacje uczestników protestu, wspomnienia, rozmowy z ludźmi. Jednocześnie autor bardzo solidnie opiera się na materiałach archiwalnych. Wydawnictwo uzupełnia indeks nazw geograficznych, osobowych oraz obszerna bibliografia. Książka jest rozwinięciem pracy doktorskiej napisanej i obronionej w Instytucie Historii Polskiej Akademii Nauk.

LESISZ Zbigniew, MUSIELEWICZ Irena, MUSIELEWICZ Stanisław. **Stary zwoleński cmentarz grzebalny – Zwoleń** : PGN „Pewnik", 2016. – [114] s. il. cena 22 zł.

To pierwszy opis historyczny cmentarza w Zwoleniu. Nie ma dokładnej daty powstania nekropolii. Pierwszy urzędowy dokument potwierdzający istnienie miejsca pochówków pochodzi z 1818 r. Opis inwentaryzacyjny kościoła z tego roku wy-

mienia już dwa cmentarze – „jeden przykościelny i drugi za miastem do chowania zmarłych". W tym czasie było to miejsce zaniedbane i niezabezpieczone. Rozwój cmentarza nastąpił w końcu XIX i początkowych latach XX wieku. Wtedy pojawiły się pierwsze kamienne nagrobki. Należy żałować, że niektóre zostały poważnie uszkodzone bądź zniszczone. Aby zachować wartość dokumentalną, a także w niektórych przypadkach zabytkową, w wydawnictwie zamieszczono 157 fotografii nagrobków, wraz z opisem, pochodzących z najstarszej części cmentarza. Znajdują się tu groby, nagrobki i grobowce osób znanych i nieznanych, które niegdyś żyły w Zwoleniu i tworzyły historię miasta i najbliższej okolicy.

PAJĄK Bernard. Ksiądz **Józef Rokoszny w świetle listów i wspomnień** . – Radom: Edward Poniewierski, 2015. – 82 s. il. ; cena 12 zł.

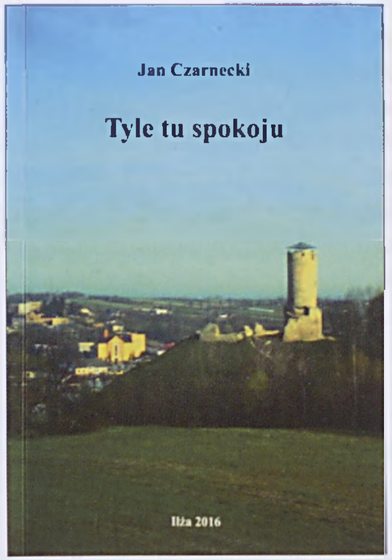
Celem publikacji jest przedstawienie sylwetki księdza Józefa Rokosznego poprzez jego korespondencję i wspomnienia. Autor przywołuje wiele anegdot i nieznanych faktów z życia bohatera. Ksiądz Józef Rokoszny był kapłanem o rozległych pasjach, ogromnie zaangażowanym w życie społeczno-kulturalne. Urodzony w Radomiu, w 1887 roku wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Sandomierzu. Po przyjęciu święceń kapłańskich związany z Sandomierzem, gdzie założył bibliotekę publiczną i przeprowadził restaurację romańskiego kościoła św. Jakuba. W roku 1915 przeniósł się do Radomia. Tu zorganizował i prowadził Archiwum Państwowe, został nauczycielem i wychowawcą, a następnie dyrektorem Seminarium Nauczycielskiego. Do 1919 r. był rektorem kościoła pobernardyńskiego. Przewodniczył Komisji Szkolnej Ziemi Radomskiej, która organizowała szkolnictwo w języku polskim. Tworzył i należał do wielu organizacji i stowarzyszeń. Cieszył się niezwykłą estymą w społeczeństwie radomian. Działalnością społeczną, naukową i kapłańską zwrócił uwagę władz kościelnych i państwowych jako wszechstronnie uzdolniony bibliofil, konserwator zabytków, muzealnik i archiwista. Okazją do przypomnienia postaci księdza Rokosznego są rozpoczęte w 2015 r. obchody 100-lecia Komisji Szkolnej Ziemi Radomskiej – instytucji, którą kierował i która dała podwaliny pod odrodzoną, niepodległą oświatę polską w Radomiu i regionie. Ksiądz Józef Rokoszny i jego zasługi są dziś nieco zapomniane, dlatego trzeba tę postać przypomnieć i na nowo docenić.

Maria Kaczmarska
Kierownik Działu Informacyjno-Bibliograficznego
MBP w Radomiu

Zbiorki poezji autorów związanych z Radomiem

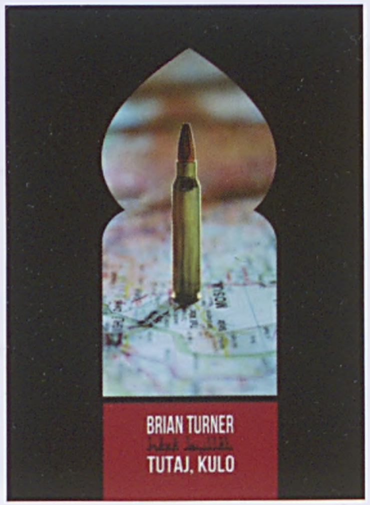
BRYLSKA Dorota. **Bukiet słów.** – Zelów : Wydawnictwo Autorskie Andrzej Dąbkowski, 2016. – 77 s.

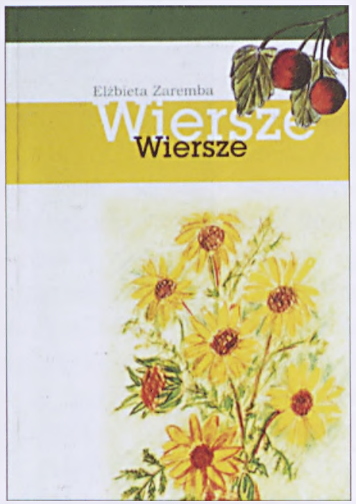
CZARNECKI Jan. **Tyle tu spokoju**. – Iłża : Miejsko-Gminna Biblioteka, 2016. – [8], 136 s.

MOSAŃSKA Izabella. **Wydziergane ze wzruszeń**. – Radom : Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji – PIB, 2016. – 97 s.

TURNER Brian. **Tutaj kulo**. – Olkusz : Galeria Literacka przy Galerii Sztuki Współczesnej Biura Wystaw Artystycznych ; Radom : Inicjatywa Wydawnicza „Pantuniestał", 2015. – 72 s.

ZAREMBA Elżbieta. **Wiersze**. – Gliwice : [Joanna Zaremba], 2015. – 115 s. ; il.

Z Czasopism Regionalnych

Dorota Ważyńska

SPÓLNA Anna. **„Tam czas się zatrzymał". Literackie obrazy Czerwca '76** // Miesięcznik Prowincjonalny.-2016, nr 2-3, s. 20-28, il.
Wydarzenia z 1976 r. stanowią ważny rozdział w historii Radomia. Czerwcowy protest robotniczy sprzed czterdziestu lat stał się tematem wielu publikacji naukowych, popularnonaukowych i artykułów prasowych, ukazujących go z różnych perspektyw. Znalazł też odzwierciedlenie w polskiej literaturze: powieściach, reportażach, wierszach i piosenkach, których przegląd zaprezentowano w niniejszym artykule.

WARSO Albert. **Śp. Ksiądz Arcybiskup Zygmunt Zimowski (1949-2016)** // Głos Mariacki. – 2016, wyd. spec. „Śp. KS. Arcybiskup Zygmunt Zimowski 7 IV 1949 r. – 12 VII 2016 r.", s. 5-19, il.
Obszerny artykuł przedstawiający sylwetkę zmarłego w lipcu bieżącego roku arcybiskupa Zygmunta Zimowskiego – przewodniczącego Papieskiej Rady ds. Duszpasterstwa Chorych i Służby Zdrowia, biskupa seniora diecezji radomskiej, bliskiego współpracownika trzech papieży. Biskupem radomskim Zygmunt Zimowski mianowany został w 2002 r. po tragicznej śmierci bp. Jana Chrapka. Sakrę biskupią przyjął z rąk kard. Josefa Ratzingera. W ciągu 7 lat pracy w Radomiu dał się poznać jako wspaniały duszpasterz zaangażowany m.in. w działalność charytatywną. Hasłem posługi pasterskiej bp. Zygmunta Zimowskiego były słowa „Non ministrari sed ministrare" – „Nie przyszedłem, aby mi służono, lecz aby służyć". W 2009 r. został mianowany przez Ojca Świętego Benedyka XVI arcybiskupem i powołany na watykańskiego „ministra zdrowia". Tekst ilustrują kolorowe fotografie.

ZAŁĘCKA Anna. **„Banderowcy wymordowali mi rodzinę, sama jako dziecko cudem przeżyłam uderzenie siekierą w głowę. Wraz z nowymi opiekunami trafiłam do Radomia" - wywiad z Anną Załęską, która przeżyła rzeź wołyńską** / rozm. przepr. Małgorzata Stasiak, Kamil Woźniak // Twój Radom. – 2016, nr 17, s. 4, il.
Lipiec 1943 r. to najkrwawszy miesiąc rzezi na Wołyniu – masowych mordów dokonywanych z niewyobrażalnym okrucieństwem przez ukraińskich nacjonalistów na polskiej ludności mieszkającej na Kresach Wschodnich II Rzeczypospo-

litej. W czasie tych brutalnych zdarzeń pani Anna miała trzy lata. Uderzona siekierą w głowę cudem przeżyła, jako jedyna z całej rodziny. W rozmowie opowiada o swoim tragicznym losie i zbrodni ludobójstwa dokonanej na jej bliskich, znanej z relacji wuja.

PUTON Paweł. **Kapliczka Matki Bożej z ulicy Willowej** // DNI. Dobra Nowina z Idalina. – 2016, nr 2(11), s. 29-31, il.
Autor, badacz dziejów kapliczek, figur i krzyży w Radomiu i regionie, w cyklu „Przydrożne świadectwa wiary naszych przodków" prezentuje obiekty stojące na prywatnych posesjach mieszkańców parafii Idalin. Tematem tego artykułu jest kapliczka Matki Bożej znajdująca się przy ulicy Willowej 30. Obiekt wybudowali na swojej działce małżonkowie Stanisław i Marianna Nowakowie w 1961 r. Na kamiennej tabliczce widnieje inskrypcja „Pod Twoją Obronę Uciekamy Się". W artykule znajdziemy odpowiedzi na pytania: kim byli fundatorzy, jakie były ich losy i na pamiątkę jakiego tragicznego zdarzenia wybudowali kapliczkę.

WILK Izabela. **Czterdzieści lat minęło...** / il. Barbara Polakowska // Kronika Mazowiecka. – 2016 nr 10, s. 42-43, il.
Muzeum Wsi Radomskiej w grudniu 2016 roku obchodzi jubileusz 40-lecia istnienia. Pierwszym budynkiem przeniesionym do skansenu był spichlerz z Wilkowa. Dziś w bogatych zbiorach znajdują się prawdziwe unikaty. Na powierzchni 32 ha, zestawiono ponad 70 obiektów budownictwa wiejskiego, a w zbiorach znajduje się ponad 17 500 eksponatów ruchomych. Artykuł zawiera kalendarium dziejów placówki, ciekawostki oraz informacje o działalności muzeum, atrakcjach i wydarzeniach.

Dorota Ważyńska
Pracownik
Działu Informacyjno-Bibliograficznego
MBP w Radomiu

Żegnamy

Maria (Marianna) Bujak (1922–2016)

Maria Kośmińska-Wójtowicz

Na początku tego roku kalendarzowego pożegnaliśmy Koleżankę o gołębim sercu. Zabrakło jej osiemnastu dni do ukończenia 94 roku życia. Jej atrybutem była nadzwyczajna łagodność, wielkie serce okazywane na każdym kroku, zarówno w pracy zawodowej jak i w kontaktach osobistych. I to ją cechowało od zawsze, bo we wspomnieniach przytoczyła epizod z dzieciństwa, kiedy ukochana ciocia obdarowywała ją książkami, *a miałam taką koleżankę w podstawówce* (...)*; ona wyłudziła ode mnie te książki;* (...) *no nie wszystkie, bo potem zmądrzałam; ale byłam taka łatwowierna...*

Do tego stopnia nie chciała się sprzeciwiać, że w dokumentach bibliotecznych jej prawdziwe imię: Marianna zastąpiono Marią.

Rozpoczęła pracę w Miejskiej Bibliotece Publicznej w dniu 15 stycznia 1962 roku jako już osoba „starsza" w porównaniu z liczną wówczas młodzieżą biblioteczną. Ponieważ w poprzednim miejscu pracy była odpowiedzialna za to, co dziś nazywamy promocją instytucji, jej pierwszym zadaniem stała się współpraca z bibliotekarkami, przygotowującymi otwarcie przenoszonej wówczas do większego lokalu filii nr 1 na Glinicach.

Tu pozwolę sobie na uwagę dotyczącą działalności biblioteki w tamtych latach. Obowiązkiem (poza udostępnianiem zbiorów) było podkreślanie licznych rocznic i obchodów odpowiednimi dekoracjami, wystawkami książek, gazetkami. To wykonywało się we własnym zakresie, bez żadnej pomocy z zewnątrz; plastyk zatrudniany był ewentualnie do aranżacji dużej wystawy MBP organizowanej w ramach Dni Oświaty, Książki i Prasy w salach Muzeum Regionalnego. Stąd cenna była pomoc Pani Marii, kiedy trzeba było zrobić napisy, aktualne dekoracje.

Ale główna praca naszej Koleżanki to działalność biblioteczna w dzielnicy Zamłynie. Początkowo przy obecnej ul. Okulickiego 9, później w większym lokalu przy tej samej ulicy pod numerem 36. Zwłaszcza pierwsze lata, kiedy dopiero nieśmiało wkraczała telewizja do mieszkań, a młodzież szkolna bardzo dużo czytała – czytelnicy garnęli się do biblioteki. Jak sama wspomina: *Oj, jak było dużo czytelników. Pierwszy raz, jak poszłam, to coś okropnego. Aż czarno było w tym pokoiku. (...) Ja miałam pierwszy raz koło 300 czytelników. W ciągu czterech godzin. (...) Nie zawsze tak było; do stu tak było. Ja statystyki dzienne to brałam do domu, dzieciaki [własne] pomagały zapisać.*

Tak było nie tylko na Zamłyniu. W pierwszych latach, kiedy pracowałam w wypożyczalni, jeśli miałam drugą zmianę w sobotę, a w poniedziałek szłam do pracy rano – zawsze brałam część statystyki do domu.

Łagodność Pani Marii, nie skarżenie się na trudności spowodowały, że dopiero w jej wspomnieniu wyszło na światło dzienne, że miała w pracy kłopoty zupełnie nie bibliotekarskie. Nie zawsze mogła polegać na sprzątaczce i często sama przynosiła węgiel i paliła w piecu.

W pamięci czytelników i współpracujących z nią koleżanek zapisała się niezwykle serdecznie. Zawsze pogodna, z uśmiechem, dobrym słowem. A jeśli któraś z koleżanek miała kłopoty osobiste – mogła liczyć na współczucie i niemal matczyną opiekę. W lokalu przy ul. Okulickiego 36, w małym pomieszczeniu przeznaczonym na pracę wewnętrzną, była kuchnia węglowa, a Pani Maria była wspaniałą gospodynią i nierzadko koleżanki były częstowane może nie wyszukanymi ale super smacznymi potrawami podanymi na gorąco. Chętnie dzieliła się przepisami kulinarnymi.

Pani Maria nie tylko pracowała, ale także mieszkała na Zamłyniu. W związku z budową osiedla w tej dzielnicy musiała opuścić ukochany domek przy ul. Wyspiańskiego, z pięknie utrzymanym ogródkiem, i przenieść się do bloku na Michałowie. Jeśli nawet w sercu przeżywała wyprowadzkę z Zamłynia, to nie skarżyła się głośno.

Po odejściu na emeryturę, z dniem 31 grudnia 1982 roku, nadal utrzymywała kontakty z koleżankami. Interesowała się tym, co działo się w bibliotece (często podkreślała, że ma tyle lat ile biblioteka w Radomiu), zawsze można było do niej zadzwonić – i to nie tyko z okazji świąt czy imienin – i porozmawiać o wszystkim. I nie straciła kontaktu z lekturą. Od 1987 roku do sierpnia 2014 wypożyczała bardzo dużo książek z biblioteki parafialnej. I to nie tylko klasykę, ale chętnie nowości. W ostatnich latach, kiedy miała trudności z chodzeniem, przywoził ją do biblioteki syn i zawsze odjeżdżała z reklamówką książek.

Dobra Pani Mario, na zawsze zostaniesz w naszej wdzięcznej pamięci.

Maria Kośmińska-Wójtowicz
Emerytowany pracownik MBP w Radomiu

Kronika

Ewa Ukleja, Dariusz Wróbel

RADOM

BIBLIOTEKA GŁÓWNA

20.05.2016. Spotkanie Klubu Historycznego im. gen. Stefana Roweckiego „Grota".

07.06.2016. Otwarcie wystawy prac tegorocznych absolwentów Wydziału Sztuki UTH w Radomiu z pracowni dr. Mariusza Dańskiego, zatytułowanej „Dyplom".

08.06.2016. Otwarcie zbiorowej wystawy fotografii członków Radomskiego Towarzystwa Fotograficznego „Radom... 40 lat po".

09.06.2016. Promocja tomu poezji Izabeli Mosańskiej i Grażyny Zarębskiej „Wydziergane ze wzruszeń".

16.06.2016. Promocja książki Ewy Podsiadło-Natorskiej „Nie omijaj szczęścia".

17.06.2016. „Czytanie na wolności" – Akcja bookcrossingowa polegająca na „uwalnianiu" książek. Ponad 150 książek znalazło nowych właścicieli.

17.06.2016. „Między poezją a Radomiem wiele ulic jest" – recital poetycki w wykonaniu Jacka Kowalczewskiego oraz Hanny Avis Zębrzyckiej z akompaniamentem Adriane Hanke – skrzypce.

29.06.2016. W ramach V Letniego Uniwersytetu Nauczycieli Humanistów organizowanego przez MSCDN Odział w Radomiu odbyły się prelekcje: „Zbiory Miejskiej Biblioteki Publicznej z myślą o uczniu i nauczycielu" – Mariola Turek i „Lektury, po które uczniowie sięgają najczęściej" – Marta Trojanowska

05.07.2016. Otwarcie zbiorowej wystawy prac „Wakacyjne krajobrazy" w Małej Galerii RTF.

06.07.2016. Otwarcie wystawy „Pasje i marzenia 9".

1.09.2016. Utworzenie Konsorcjum Bibliotek Publicznych Powiatu Radomskiego i bezpłatne udostępnienie czytelni internetowej IBUK LIBRA czytelnikom bibliotek tworzących Konsorcjum. MBP w Radomiu oraz 13 samorządowych bibliotek powiatu radomskiego rozszerzyło i unowocześniło swoją ofertę dla czytelników. Przez rok (do 31 sierpnia 2017) czytelnicy mają dostęp do 1373 publikacji w platformie IBUK LIBRA. Więcej informacji na stronach internetowych bibliotek powiatu i Radomia.

1.10.2016. Do Konsorcjum dołączyło 6 bibliotek publicznych z Mazowsza i obecna nazwa brzmi: Konsorcjum Bibliotek Publicznych Powiatu Radomskiego i Wschodniego Mazowsza; do dyspozycji czytelników jest 1599 książek.

02.09.2016. Spotkanie z Ritą Gombrowicz w ramach festiwalu „Opętani literaturą".

06.09.2016. Otwarcie wystawy Leszka Sikory „Kalejdoskop" w Małej Galerii RTF.
08.09.2016. Otwarcie wystawy „Wysokorozdzielcze pole widzenia", na której prace zaprezentowała grupa „Cztery Czwarte" w składzie: Teresa Bysiec, Anna Ludwicka, Barbara Wziątek ,Anna Zimoląg.
08.09.2016. W Galerii M10 otwarto wystawę prac plastycznych „Powiedz dziecku, że jest dobre, że umie, że potrafi", wykonanych przez uczniów ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. prymasa Stefana Wyszyńskiego w Radomiu.
19.09.2016. Spotkanie autorskie z Anną Partyka-Judge i promocja powieści „Puzzle".
24.09.2016. Otwarty konkurs o tytuł Radomskiego Mistrza Polskiej Ortografii 2016.
07.10.2016. Spotkanie informacyjno – szkoleniowe dotyczące Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa adresowane do nauczycieli bibliotekarz radomskich szkół.
13.10.2016. Promocja nowego tomiku poezji Michała Sobola „Schrony". Z autorem rozmawiała Anna Spólna.
25.10.2016. XIII Jesienna Akademia Literatury „Sienkiewicz nie-POP-ularny". Inauguracyjny wykład „Inny Sienkiewicz. O Bez Dogmatu i nie tylko" poprowadził dr hab. Dariusz Trześniowski.
27.10.2016. Spotkanie z Kamilą Kielar – podróżniczką po Północnej Kanadzie, zorganizowane w ramach jubileuszu 10-lecia działalności stypendialnej Fundacji Polish Orphans Charity w Radomiu.
03.11.2016. Otwarcie wystawy prac Katarzyny Podniesińskiej i Michała Wasika „Mistrz i Uczeń", zorganizowanej w ramach obchodów jubileuszu 10-lecia działalności stypendialnej Fundacji Polish Orphans Charity w Radomiu.
04.11.2016. Kolejne spotkanie Klubu Historycznego im. gen. „Grota" Roweckiego.
07.11.2016. „Niczego mi, proszę pana tak nie żal, jak porcelany". Sunderlandowie w Iłży – spotkanie z Danielem Brzeszczem.
08.11.2016. Otwarcie zbiorowej wystawy fotografii członków Radomskiego Towarzystwa Fotograficznego zatytułowanej „Barwy Jesieni".
10.11.2016. Drugi wykład w ramach XIII Jesiennej Akademii Literatury Sienkiewicz nie-POP-ularny. Prelegentem był prof. dr hab. Krzysztof Stępnik, który mówił na temat „Polonia devastata". Henryka Sienkiewicza apele do sumienia Europy.
15.11.2016. Otwarcie wystawy pokonkursowej „Pamięć w obiektywie – Radomski Czerwiec '76" w galerii M10.
17.11.2016. Spotkanie z Piotrem Walczakiem i promocja jego książki „Gniazda".
22.11.2016. XIII Jesienna Akademia Literartury. Sienkiewicz nie-POP-ularny. Wykład „Trylogia – dziwne materii przemieszanie" wygłosiła Agnieszka Kowalska-Lasek – kierownik pałacyku Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku.

FILIA NR 6

14.05.2016. Czytanie bajek w języku angielskim z Centrum Helen Doron.
17.05.2016. Spotkanie z cyklu Klub SpecMam, którego temat brzmiał „Od karmienia piersią do BLW".
01.06.2016. W ramach akcji Całą Polska Czyta Dzieciom najmłodsi czytelnicy spotkali się z Barbarą Polakowską.
02.06.2016. Cała Polska Czyta Dzieciom – przedstawienie w wykonaniu Teatru Resursa „Księżniczka na ziarnku Grochu".
09.06.2016. Otwarcie wystawy fotografii Mariana Strudzińskiego „a…b…c…"
14.06.2016. Spotkanie z cyklu Wymyślony świat socrealizmu – projekcja filmu „Czarci żleb"
21.06.2016. Spotkanie z cyklu Klub SpecMam „Jak wspierać rozwój dziecka przez zabawę".
30.06.2016. Wieczór poezji Doroty Brylskiej, podczas którego autorka promowała debiutancki tomik „Bukiet słów".
13.09.2016. Spotkanie z cyklu „Kino z historią. Wymyślony świat socrealizmu". Projekcję filmu „Celuloza" poprzedziła prelekcja dra Sebastiana Piątkowskiego.
14.09.2016. Otwarcie wystawy prac Elżbiety Wapińskiej „Barwy pejzażu".
11.10.2016. Kolejne spotkanie z cyklu „Kino z historią. Wymyślony świat socrealizmu". Tym razem zaprezentowano film „Pod gwiazdą frygijską".
18.10.2016. Spotkanie z cyklu Klub Spec Mam poświęcone rozwojowi przez zabawę. Spotkanie prowadziła pedagog Małgorzata Ochacka-Korba.
21.10.2016. Otwarcie wystawy fotografii Zbigniewa Staniszewskiego „Kanada – Ontario lśniące wodą", zorganizowanej w ramach obchodów jubileusz 10-lecia działalności stypendialnej Fundacji Polish Orphans Charity w Radomiu.
27.10.2016. Spektakl „Hamlet" w wykonaniu Teatru Proscenium w reżyserii Izabeli Mosańskiej.
04.11.2016. Otwarcie wystawy prac plastycznych osób niepełnosprawnych ze specjalnym udziałem stypendysty Fundacji Polish Orphans Charity w Radomiu Jerzego Ratyńskiego.
08.11.2016. Spotkanie z cyklu „Kino z historią. Wymyślony świat socrealizmu" – projekcja filmu „Uczta Baltazara". O filmie opowiedział dr Sebastian Piątkowski.
15.11.2016. Spotkanie z cyklu Klub Spec Mam – tym razem poświęcone laktacji.
16.11.2016. Hop w króliczą norę! Spotkanie z przedszkolakami poświęcone Alicji w Krainie Czarów.
25.11.2016. Obchody Światowego Dnia Pluszowego Misia. Rozstrzygnięto konkurs „Mój ulubiony Miś".

FILIA NR 16

02.06.2016. Cała Polska Czyta Dzieciom. Spotkanie z Konradem Neską.
06.06.2016. Wykład Lidii Chrząstek „Jak utrzymać zdrowie?" w ramach cyklu Akademia Zdrowia Forever
02.03.2016. Cała Polska Czyta Dzieciom. Spotkanie z Jarosławem Gajdą.
03.06.2016 Cała Polska Czyta Dzieciom. Spotkanie z Konradem Neską.

06.06.2016. Akademia Zdrowia Forever. Wykład Lidii Chrząstek: Jak utrzymać zdrowie?"
03.10.2016. Spotkanie z cyklu Akademia Zdrowia Forever. Wykład „Jak poprawić odporność jesienią" poprowadziła Lidia Chrząstek.
04.10.2016. W ramach obchodów Światowego Dnia Zwierząt odbyło się spotkanie z Katarzyną Zwierzchowską – lekarzem weterynarii.
07.11.2016. Akademia Zdrowia Forever – tym razem podczas spotkania można się było dowiedzieć „jak nie dać się jesiennej depresji".
25.11.2016. Obchody Światowego Dnia Pluszowego Misia.

GÓZD

2.09.2016. Narodowe Czytanie 2016. Gminna Biblioteka po raz pierwszy wzięła udział w ogólnopolskiej akcji publicznego czytania największych polskich dzieł literackich. W tym roku było to „Quo vadis" Henryka Sienkiewicza. W siedzibie biblioteki przedstawiciele władz i instytucji z terenu gminy oraz uczennica szkoły podstawowej przeczytali fragmenty dzieła. Licznie zgromadzeni słuchacze mieli okazję obejrzeć wybrane sceny z filmu „Quo vadis", ilustrujące zaprezentowane fragmenty tekstu. Imprezie towarzyszyła wystawa książek Henryka Sienkiewicza.

IŁŻA

2.06.2016. „Ciekawski George" – warsztaty dla przedszkolaków, spotkanie z małpką bohaterką książek Margaret Rey.
3.06.2016. „Pluszaki, maskotki – nasi znajomi z książek" – lekcja biblioteczna dla najmłodszych w Oddziale dla Dzieci w ramach XV Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom
4.06.2016. II Noc Bibliotek – w programie nie zabrakło atrakcji dla najmłodszych; dzieci uczestniczyły w „mini teatrzykach", grach, zabawach, zgadywankach. Dorośli wysłuchali wykładu na temat poezji współczesnej oraz koncertu poezji śpiewanej.
7–8.06.2016. „Przedszkolaki w bibliotece" czyli spotkanie z literaturą oraz zagadkami literackimi w ramach XV Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom.
14–16.06.2016. Uroczyste pasowanie dzieci z grupy 6-latków i klasy „0" na czytelników biblioteki oraz nadanie tytułu Przyjaciela Książki 5-latkom z Samorządowego Przedszkola w Iłży.
23.06.2016. „Noc Świętojańska" – impreza plenerowa. Biblioteka była współorganizatorem przedsięwzięcia oraz sponsorem nagród za wykonanie najładniejszych wianków w konkursie.
26.06.2016. „Odjazdowy Bibliotekarz" – rajd rowerowy, w którym wzięły udział bibliotekarki z Koła Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich działającego przy iłżeckiej bibliotece. W rajdzie uczestniczyli także pracownicy biblioteki w Rzeczniowie oraz zaprzyjaźnieni czytelnicy.
1.07–31.08.2016. „Kreatywne wakacje w Bibliotece" – pod takim hasłem odbywały się zajęcia zorganizowane we wszystkich placówkach tj. w Oddziale dla Dzieci oraz filiach bibliotecznych. Na ten cel MGBP pozyskała dodatkowe środki z funduszu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miejskim w Iłży; zakupiono gry planszowe oraz materiały papiernicze do wykonywania prac plastycznych.
9.08.2016. „Przygody Misia Podróżnika" – spektakl teatralny dla dzieci w wykonaniu aktorów teatru „Duet" z Krakowa.
14.08.2016. „XXII Iłżecki Jarmark Sztuki Ludowej". Tradycyjnie iłżecka biblioteka była współorganizatorem tej imprezy, prowadziła również kiermasz książek regionalnych.
30.08.2016. Uroczyste podsumowanie wakacyjnych zajęć w Oddziale dla Dzieci. Okolicznościowe dyplomy oraz nagrody rzeczowe wręczyli: przewodniczący Rady Miejskiej Józef Skrobisz i radna Agnieszka Kaczmarzyk.

Filia w BŁAZINACH

3.06.2016. Spotkanie autorskie dla najmłodszych z Ewą Stadmüller.

JASTRZĘBIA

1.06.2016. Spotkania autorskie z Wiesławem Drabikiem zorganizowane przez Gminną Bibliotekę Publiczną. Krakowski pisarz gościł w Szkole Podstawowej w Woli Goryńskiej oraz w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Jastrzębi.
4.06.2016. Noc Bibliotek – GBP w Jastrzębi po raz pierwszy uczestniczyła w ogólnopolskiej akcji. Na czytelników czekały różnorodne atrakcje, m.in.: „Jest Noc – jest Moc" czyli animacje inspirowane książką „Piotruś Pan", gry i zabawy ruchowe, konkursy – zespół „Baśniowych Animacji", „Taka Noc, że wszystko gra" – koncert Gminnej Orkiestry Dętej.
7.06.2016. Uruchomienie strony internetowej Gminnej Biblioteki w Jastrzębi (www.gbpjastrzebia.naszabiblioteka.com).
25–29.07.2016. Wesołe wakacje w Bibliotece – zajęcia i zabawy edukacyjno-czytelnicze dla najmłodszych użytkowników GBP. Były gry ruchowe, planszowe i zajęcia plastyczne, na których powstawały m.in. pocztówki z wakacji, plastelinowe zwierzątka oraz nietypowa biżuteria z makaronu. Nie zabrakło także wspólnego czytania bajek i konkursów literackich.
11.08.2016. „Dobre maniery kluczem do kariery" – zajęcia w bibliotece ukierunkowane na zapoznanie dzieci z miejscową biblioteką i jej ofertą czytelniczą. Spotkanie odbyło się w ramach Programu Grantowego „Bank Dziecięcych Uśmiechów", realizowanego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jastrzębi.
25.08.2016. „Dobre maniery kluczem do kariery" – drugie spotkanie w bibliotece. Dzieci wspólnie tworzyły wesołą opowieść wakacyjną, rozwiązywały krzyżówki, rebusy i łamigłówki literackie.
3.09.2016. Narodowe Czytanie 2016. GBP w Jastrzębi włączyła się w ogólnopolską akcję – wspólnie czytano

fragmenty powieści „Quo vadis" (po raz pierwszy w plenerze). Spotkanie rozpoczęto „Mazurkiem Dąbrowskiego" w wykonaniu Gminnej Orkiestry Dętej pod kierunkiem Pawła Woźniaka. Następnie aktorzy radomskiego Teatru Resursa odczytali fragmenty dzieła Henryka Sienkiewicza.
6.09.2016. Spotkanie autorskie z Andrzejem Markiem Grabowskim zorganizowane przez Gminną Bibliotekę. Pisarz spotkał się z najmłodszymi czytelnikami w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Jastrzębi.

JEDLIŃSK

1.06.2016. Lekcja biblioteczna adresowana do podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy w Jedlance. Uczestnicy spotkania wzięli udział w zajęciach edukacyjnych oraz zapoznali się z działalnością biblioteki.
3.06.2016. „Chrońmy by przetrwać – chrońmy by żyć" – podsumowanie kolejnej edycji gminnego konkursu. W uroczystych spotkaniach w PSP w Ludwikowie oraz w PSP w Jedlińsku uczestniczyli pracownicy biblioteki.
5.07-30.08.2016. „Wakacje w bibliotece" – cykl zajęć adresowany do najmłodszych czytelników. Dzieci uczestniczyły w konkursach, quizach, grach edukacyjnych, zabawach sportowych, zajęciach komputerowych, wspólnie czytano bajki, oglądano filmy animowane. Dużym zainteresowaniem cieszył się cykl zajęć edukacyjnych „Sieciaki na wakacjach", dotyczacy bezpieczeństwa w Internecie.
2.09.2016. Narodowe Czytanie w Gminnej Bibliotece Publicznej w Jedlińsku. Ulubione fragmenty „Quo vadis" Henryka Sienkiewicza czytali przedstawiciele władz gminy. Do wspólnego czytania włączyli się uczniowie szkół, czytelnicy i sympatycy GBP. Spotkanie zakończył seans filmowy; wyświetlono fragment filmu „Quo vadis". Dyrektor GBP Bożena Starzyńska przekazała do zbiorów bibliotek szkolnych pamiątkowe egzemplarze dzieła Sienkiewicza z oryginalną pieczęcią.
28.09.2016. Dyrektor GBP w Jedlińsku uczestniczyła w obchodach 100-lecia działalności Publicznej Szkoły Podstawowej im. Batalionów Chłopskich w Starych Zawadach.

JEDLNIA-LETNISKO

10.06–31.08.2016. „Gry planszowe w bibliotece" – cykl rozgrywek adresowany do dzieci, młodzieży i dorosłych. Do dyspozycji uczestników przygotowano kilkanaście gier planszowych, a radą i pomocą służyła „Mistrzyni Gry".
1.07-30.09.2016. Wystawa prac malarskich Doroty Kowalik-Nienartowicz – artystki z Radomia oraz Elżbiety Karaś – artystki z Pionek.

KOWALA

5.07–30.08.2016. „Czytanie na trawce" – akcja Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowali popularyzująca poezję wśród najmłodszych czytelników. W każdy wtorek bibliotekarki wspólnie z dziećmi czytały „pod chmurką" znane i nieznane wiersze adresowane do młodych odbiorców.
6.09.2016. Narodowe Czytanie „Quo vadis" Henryka Sienkiewicza w siedzibie Gminnej Biblioteki Publicznej. Do wspólnego czytania powieści zaproszono przedstawicieli władz i instytucji z terenu gminy, aktywnych czytelników biblioteki oraz uczniów miejscowych szkół. Czytającym towarzyszyła nastrojowa oprawa muzyczna.

PIONKI

4.06.2016. Noc Bibliotek 2016. W programie dla dzieci: wspólne czytanie „Kubusia Puchatka" A.A. Milne oraz konkurs plastyczny „Kubuś Puchatek i przyjaciele". Program dla dorosłych: konkurs „Czytam, oglądam, znam", koncert piosenki poetyckiej Pawła Fili oraz projekcja filmu.
5.06.2016. Festyn z okazji Dnia Dziecka – konkurs „Małe Talenty". Dzieci śpiewały, tańczyły, grały na instrumentach muzycznych, recytowały.
16.06.2016. Spotkanie grupy KLiK (Klub Literatura i Kino) działającej przy Miejskiej Bibliotece pod hhasłem „Problem izolacji w społeczeństwie osób karanych".
23.06.2016. Spotkanie grupy KLiK – „Smierć jako początek nowego życia".
25.06.2016. Festyn „Janki-Wianki" z udziałem grupy KLiK.
27.06–10.07.2016. Warsztaty teatralne w Mostkach z udziałem pionkowskiej grupy KLiK, zorganizowane przez Miejski Dom Kultury w Ostrowcu Świętokrzyskim.
14.07.2016. Otwarcie po remoncie filii Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Leśnej 9. W programie: wystawa zdjęć Romana Fido oraz spektakl „Szury" w reżyserii Mateusza Wróbla z udziałem grupy KLiK.
4.08.2016. Spotkanie grupy KLiK – „Oszaleć z żądzy władzy" interpretacja „Makbeta" Williama Szekspira.
25.08.2016. Spotkanie grupy KLiK. Omówienie problematyki książki Georga Orwella „Rok 1984".
3.09.2016. Narodowe Czytanie 2016. Na tarasie przed filią Miejskiej Biblioteki Publicznej w Pionkach „Quo vadis" Henryka Sienkiewicza czytali członkowie młodzieżowej grupy KLiK (Klub Literatura i Kino). Przybyłych słuchaczy poczęstowano poranną kawą.
8.09.2016. Spotkanie grupy KLiK. Omówienie wybranych dramatów Szekspira.
19.09.2016. „Zostań Mistrzem Czytania" – pod tym hasłem MBP ogłosiła konkurs czytelniczy adresowany do uczniów pionkowskich szkół podstawowych. Można zawalczyć o tytuł Mistrza Czytania, zdobyć puchar i atrakcyjne nagrody. Konkurs potrwa do 5 czerwca 2017 roku.
27.09.2016. Spotkanie grupy KLiK „Zatrzymać przy sobie".
29.09.2016. Spotkanie bibliotekarzy MBP w Pionkach z bibliotekarzami szkolnymi. Omówiono możliwości współpracy między bibliotekami.

FILIA NR 1

26.08.2016. Otwarcie wystawy rękodzieła Lucyny Świech. Można było po-

dziwiać piękne kwiaty wykonane z bibułki i papieru. Zwiedzający, urzeczeni prezentowanymi pracami, zaproponowali zorganizowanie warsztatów rękodzieła w bibliotece.
9.09.2016 Warsztaty florystyczne pod kierunkiem Lucyny Świech. Dzieci, młodzież i dorośli uczyli się techniki tworzenia kwiatów z bibułki.
22.09.2016. Spotkanie członków Czytelniczego Klubu Książki poświęcone twórczości Agathy Christie. CKK działa przy Filii nr 1 MBP w Pionkach.
23.09.2016. Lekcja biblioteczna dla uczniów PSP nr 5 w Pionkach. Dzieci dowiedziały się jak korzystać z księgozbioru dla dzieci i młodzieży oraz jak posługiwać się komputerowym katalogiem bibliotecznym w systemie MAK+.
23.09.2016. II Warsztaty florystyczne pod kierunkiem Lucyny Świech.
28.09.2016. Ogłoszenie konkursu na najpiękniejszą zakładkę do książki. Prace można było składać do 1 grudnia 2016 roku.
30.09.2016. Otwarcie wystawy malarstwa Elżbiety Karaś, Anny Mirowskiej i Andrzeja Legierskiego.

PRZYTYK

1.07–1.08.2016. „Kino na trawie" zorganizowane przez GBP we współpracy z Urzędem Gminy w Przytyku – cztery seanse na murawie miejscowego stadionu. Wyświetlono następujące filmy: „Gang Wiewióra", „Wkręceni 2", „Ups Arka odpłynęła", „7 rzeczy, których nie wiecie o facetach". Plenerowe spotkania z kinem cieszyły się dużym zainteresowaniem. Projekcje dla dzieci gromadziły całe rodziny.

SKARYSZEW

17.06.2016. „Nasze dziedzictwo narodowe – tak mało znane" – wystawa fotograficzna w skaryszewskiej bibliotece. Zaprezentowano zdjęcia z wyjazdu edukacyjnego do Biblioteki Narodowej i z udziału w Warszawskich Targach Książki. W wycieczce do stolicy wzięli udział członkowie Klubu Miłośników Książki, działającego przy MGBP.
21.06.2016. „Poczytajmy razem" – pierwsze spotkanie wyjazdowe w ramach projektu promującego czytelnictwo w miejscowościach gminy Skaryszew, w których nie ma biblioteki. Razem z młodymi mieszkańcami Dzierzkówka Starego czytano wybrane książki, przeprowadzono konkursy i quizy literackie. Spotkanie zorganizowała MGBP we współpracy z Klubem Miłośników Książki.
22.06–31.08.2016. MGBP w Skaryszewie, realizując projekt „Poczytajmy razem", organizowała w okresie wakacji tzw. „Środowe poczytajki". Raz w tygodniu w bibliotece odbywały się spotkania z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi, podczas których czytano wspólnie wybrane teksty literackie i doskonalono piękne czytanie. Podczas spotkań organizowane były konkursy, gry i zabawy.
4.07–11.09.2016. W ramach wspomnianego wyżej projektu skaryszewska biblioteka ogłosiła i przeprowadziła trzy konkursy: literacki na list („Polecam do przeczytania") oraz dwa konkursy literacko-plastyczne – na komiks („Moja przygoda") i na plakat („Reklama czytania"). Celem konkursów było rozbudzenie wyobraźni i zachęcenie do czytania.
6.07.2016. MGBP w Skaryszewie zorganizowała drugie spotkanie wyjazdowe do miejscowości Sołtyków w ramach projektu „Poczytajmy razem". Wspólnie z młodzieżą szkolną i dorosłymi czytano wybrane teksty literackie.
22.07.2016. „Pippi Wędrowniczka" – spektakl teatralny oparty na książce szwedzkiej pisarki Astrid Lindgren, zaprezentowany w bibliotece przez aktorów krakowskiej grupy „Urwis". Przedstawienie obejrzeli najmłodsi czytelnicy oraz dzieci z Samorządowego Przedszkola w Skaryszewie.
11.08.2016. MGBP w Skaryszewie wspólnie ze Stowarzyszeniem „Przyjaźń" z Dzierzkówka Starego zaprezentowała w remizie strażackiej w Dzierzkówku mobilną wystawę fotograficzną „Nasze dziedzictwo narodowe – tak mało znane". Wystawa połączona była z warsztatami literackimi, które przeprowadziła Monika Makowiecka.
24.08.2016. Trzecie spotkanie wyjazdowe do miejscowości Chomentów Puszcz; w świetlicy razem z przybyłymi dziećmi czytano książeczki dla najmłodszych. Spotkanie firmowane było przez Klub Miłośników Książki i MGBP w ramach projektu „Poczytajmy razem".
25.08.2016. Spotkanie autorskie z Agnieszką Opolską, laureatką konkursu Literacki Debiut Roku 2015. W trakcie spotkania autorka przeprowadziła warsztaty literackie, podczas których zaangażowała uczestników do twórczej pracy.
28.08.2016. Biblioteka współorganizowała, razem z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury w Skaryszewie, imprezę na zakończenie wakacji, która odbyła się na skaryszewskim rynku. Jednym z punktów programu było wspólne czytanie fragmentów książki Kornela Makuszyńskiego „Przygody Koziołka Matołka".
2-3.09.2016. MGBP w Skaryszewie po raz czwarty brała udział w ogólnopolskiej akcji „Narodowe Czytanie". Młodzież z Gimnazjum Publicznego w Skaryszewie, nauczyciele, dorośli czytelnicy i bibliotekarki czytali wspólnie „Quo vadis" Henryka Sienkiewicza. Wyświetlono fragmenty filmu „Quo vadis", które zilustrowały tekst powieści. Uczestnicy akcji mogli zdobyć pamiątkową pieczęć na własnych egzemplarzach książki.
11.09.2016. Uroczyste finałowe podsumowanie projektu „Poczytajmy razem". Wręczono nagrody laureatom i uczestnikom konkursów i środowych „Poczytajek". Imprezę uświetnił występ Patrycji Zawiszy, która zaśpiewała między innymi piosenkę „Deszczyk", a Klub Miłośników Książki oferował ciasteczka i napoje w plenerowej ka-

wiarence. Spotkanie na skaryszewskim rynku zorganizowała Miejsko-Gminna Biblioteka we współpracy z MGOK.
23.09.2016. Lekcja biblioteczna dla uczniów klasy III PSP w Skaryszewie, podczas której zapoznano młodych czytelników z księgozbiorem dziecięcym, układem na półkach oraz czytano ulubione bajki.
27.09.2016. Lekcja biblioteczna dla uczniów klasy „0" PSP w Skaryszewie. Dzieci zapoznały się z zasadami wypożyczania książek i dowiedziały się, co trzeba zrobić żeby zostać czytelnikiem, jak szanować książki i jak zachowywać się w bibliotece.

WIERZBICA

1.06.2016. Festyn z okazji Dnia Dziecka zorganizowany przez Wójta Gminy Wierzbica; jednym ze współorganizatorów była biblioteka. W programie m.in.: konkursy sportowo-rekreacyjne, wyścigi quadami, zawody na ściankach wspinaczkowych, zabawy i gry dla najmłodszych.
3.06.2016. Spotkanie autorskie z Ewą Stadmüller dla dzieci ze szkoły podstawowej w Wierzbicy.

WOLANÓW

1.06–31.08.2016. Wystawa malarstwa Eleny Faliszewskiej w siedzibie Biblioteki. Pejzaże i kwiaty to ulubiona tematyka prac olejnych miejscowej artystki.
1.07–31.08.2016. „Wakacje w bibliotece" – cykl spotkań dla dzieci zorganizowany przez bibliotekę gminną oraz filię w Mniszku. Najmłodsi czytelnicy uczestniczyli w następujących zajęciach edukacyjno-rekreacyjnych: „Rymowanki, zgadywanki..." – zabawy literackie, „Łamigłówki dla mądrej główki" – rozwiązywanie krzyżówek i zagadek literackich, „Zakładki do książek" – wspólne wykonywanie zakładek różnymi technikami plastycznymi, „Znane i całkiem zapomniane" – dawne gry i zabawy. Największym zainteresowaniem dzieci cieszyły się „Baśniowe podróże po literaturze" czyli głośne czytanie baśni różnych narodów połączone z szukaniem informacji o krajach, z których pochodzą wybrane utwory.
1.08.2016. „Słowne marzenia" – ogłoszenie konkursu poetyckiego w ramach cyklu: „Cudze chwalicie, swego nie znacie". Zestaw 3 wierszy, wśród których jeden powinien dotyczyć tematyki uzależnień (alkohol, narkotyki) można było przesyłać do 30 października. Organizatorami konkursu byli: Wójt Gminy Wolanów oraz Gminna Biblioteka Publiczna.
10.08.2016. Detektywistyczna gra plenerowa „Poznajemy Wolanów", adresowana do dzieci i młodzieży, zorganizowana przez Gminne Centrum Kultury oraz bibliotekę.
31.08.2016. Uroczyste podsumowanie wakacji połączone z rozstrzygnięciem konkursów „Moja miejscowość w czasie wakacji" oraz „Najaktywniejszy czytelnik wakacji 2016".
3.09.2016. Narodowe Czytanie 2016. W parku, w centrum Wolanowa, przedstawiciele miejscowych instytucji oraz znane osoby regionu czytali „Quo vadis" Henryka Sienkiewicza. Głównym organizatorem była Gminna Biblioteka Publiczna w Wolanowie.
11.09.2016. Gminny Festyn w Wolanowie zorganizowany przez Wójta Gminy przy współudziale Zespołu Szkół Ogólnokształcących, Gminnej Biblioteki Publicznej i Gminnego Centrum Kultury w Wolanowie. Wśród atrakcji: konkursy z nagrodami, zabawy z animatorami dla najmłodszych, stoiska promujące miejscową działalność i twórczość oraz tradycyjne potrawy, loteria fantowa, występy zespołów ludowych, zabawa taneczna.

ZAKRZEW

18.06.2016. „1050 lat Chrztu Polski. Przeszłość – Teraźniejszość – Przyszłość." – konferencja naukowa zorganizowana przez Wójta Gminy Zakrzew, Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny w Radomiu, Wyższe Seminarium Duchowne, Katolicki Uniwersytet Lubelski oraz Gminną Bibliotekę Publiczną w Zakrzewie. W konferencji wzięli udział przedstawiciele ośrodków naukowych z Lublina i Radomia. Jej celem było ukazanie historii chrystianizacji Polski, a także wpływ Chrztu na późniejsze losy narodu polskiego. Konferencja odbyła się w budynku Muzeum Etosu Rycerskiego w Taczowie.
19.06.2016. „Rycerze Bogurodzicy" – festyn rodzinny w Taczowie zorganizowany przez Wójta oraz Radę Gminy Zakrzew. W programie imprezy znalazły się pokazy, turnieje i koncerty, m.in. Zespołu Reprezentacyjnego Wojska Polskiego. Gminna Biblioteka Publiczna w Zakrzewie zorganizowała stoisko z wydawnictwami regionalnymi, zaprezentowała książki autorów związanych z gminą, kwartalnik „Wieści" oraz pocztówki z Taczowa.
1–31.08.2016. Zajęcia wakacyjne w Gminnej Bibliotece Publicznej. Odbyły się m.in.: warsztaty z robotyki, „dzień francuski", konkursy i zajęcia upowszechniające wiedzę o regionie. Uczestnikom wręczono dyplomy i słodkie upominki.
11.09.2016. GBP w Zakrzewie zaprezentowała swoje stoisko na Dożynkach Gminnych w Taczowie. Biblioteka przedstawiła publikacje regionalne, w tym nową powieść Grażyny Jeromin-Gałuszki „Bardzo długie przebudzenie", a także fragmenty poezji Michała Sobola z jego nowego tomiku „Schrony". Dla dzieci przygotowano kolorowe balony z podobiznami zwierzątek oraz postaci bajkowych. Zaprezentowano także obrazy olejne, przedstawiające m.in. kościół w Taczowskiej Woli oraz wiejskie krajobrazy. Ich autorką jest Anna Krasińska – bibliotekarka z filii w Taczowskiej Woli.

Filia w GULINKU

5.06.2016. Festyn rodzinny z okazji Dnia Dziecka zorganizowany przez Dom Ludowy i filię biblioteczną. Przygotowano przedstawienie teatralne, konkursy i zabawy ruchowe na powietrzu oraz pokazy sprawnościowe w wykonaniu strażaków z OSP. Dzieci

otrzymały upominki przekazane przez radną oraz sponsora.
4.09.2016. „Zabawa na zakończenie wakacji" – impreza zorganizowana przez filię biblioteczną oraz Dom Ludowy w Gulinku. Uczestniczyło w niej 30 dzieci z okolicznych miejscowości. Przygotowano liczne zabawy i konkursy w plenerze, tradycyjnie był też konkurs dla rodziców. Atrakcją dla najmłodszych był nowy plac zabaw.

Filia w TACZOWSKIEJ WOLI
4–8.07.2016. Zajęcia wakacyjne dla dzieci: warsztaty plastyczne, zabawy sportowo-rekreacyjne, gry edukacyjne.

Ewa Ukleja
Kierownik
Działu Instrukcyjno-Metodycznego
i Sieci Miejskiej MBP w Radomiu

Dariusz Wróbel
Pracownik Działu
Promocji książki i Biblioteki
MBP w Radomiu

Zaprosili nas
Anna Skubisz-Szymanowska

- Dom Kultury „Idalin" na XIX Ogólnopolski konkurs modeli kartonowych i plastikowych (2–5.06.2016).
- Dyrektor Szkoły oraz organizatorzy Nocy Bibliotek w III LO im. Dionizego Czachowskiego w Radomiu do udziału w ogólnopolskim projekcie promującym czytelnictwo i biblioteki (4.06.2016).
- „Łaźnia" Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria oraz Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie na otwarcie wystawy studentów Pracowni Malarstwa prof. Adama Brinckena z ASP w Krakowie (4.06.2016).
- Dyrektor III LO im. Dionizego Czachowskiego w Radomiu oraz organizatorzy na spotkanie Jarosławem Rabendą, aktorem Teatru Powszechnego im. Jana Kochanowskiego (7.06.2016).
- Muzeum im. Jacka Malczewskiego i Archiwum Państwowe w Radomiu na otwarcie wystawy „Radom w PRL-u". Wystawa odbyła się w ramach obchodów 40. rocznicy wydarzeń Radomskiego Czerwca (10.06.2016).
- Dyrekcja, Rada Pedagogiczna, Uczniowie i Rodzice Publicznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Kowali na Jubileusz 100-lecia szkoły (10.06.2016).
- Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku na otwarcie wystawy „Tony Cragg – Rzeźba" (11.06.2016).
- Radomskie Stowarzyszenie Pokoleń na zjazd zorganizowany na Zamku w Szydłowcu (12.06.2016).

- Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Oddział w Lublinie i Prezydent Miasta Radomia na międzynarodową konferencję naukową „Miasta buntu w imperium sowieckim", zorganizowaną w Zespole Szkół Muzycznych im. Oskara Kolberga w Radomiu (13–14.06.2016).
- Dyrektor Zespołu Szkół Plastycznych im. Józefa Brandta w Radomiu Bożena Marczykowska na otwarcie wystawy wyróżnionych prac dyplomowych „Dyplom 2016" (16.06.2016).
- Wyższe Seminarium Duchowne w Radomiu, Ośrodek Badań nad Myślą Jana Pawła II – Instytut Jana Pawła II KUL, Wydział Sztuki UTH w Radomiu, Polskie Towarzystwo Teologiczne, Wójt Gminy Zakrzew, Biblioteka Publiczna w Zakrzewie na konferencję naukową „1050 lat Chrztu Polski. Przeszłość – teraźniejszość – przyszłość", zorganizowaną w Muzeum Etosu Rycerskiego w Taczowie (18.06.2016).
- Radomianka – radomianka.eu na wystawę fotografii mody z 1976 roku „Czerwcowe dziewczyny `76" (24.06.2016).
- Prezydent Miasta Radomia Radosław Witkowski, Stowarzyszenie Radomski Czerwiec `76, NSZZ „Solidarność" Region Ziemia Radomska na uroczystości patriotyczne z okazji 40. rocznicy Radomskiego Protestu Robotniczego Czerwiec `76 (25.06.2016).
- Organizatorzy na XXV Czarnoleskie Spotkania Sobótkowe (25.06.2016).
- Radomska Orkiestra Kameralna na koncert finałowy VIII Międzynarodowej Akademii Dyrygentów (2.07.2016).
- „Łaźnia" Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria na otwarcie wystawy „prof. Kolo wystawia swoje rysunki i postery promowanych dyplomów" (28.06.2016).
- „Łaźnia" Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria na Wieczór Artystyczny – promocję wydawnictwa podsumowującego wystawę Dialog w sztuce z cyklu „Pracownie – Konfrontacje" oraz recital Marka Tercza i Ilony Sojdy (30.06.2016).
- Muzeum Regionalne im. prof. Tomasza Mikockiego i Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Garbatce-Letnisko na otwarcie wystawy poplenerowej „Puszcza Kozienicka. Inspiracje Garbatka-Letnisko 2015" (22.07.2016).
- „Łaźnia" Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria na otwarcie dwóch wystaw: Sabiny Twardowskiej „Jest dobrze" i Zbigniewa Sikory „Zona" (29.07.2016).
- „Łaźnia" Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria na Radom Fashion Show 2016 (13.08.2016).
- Mazowieckie Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia" na wernisaż wystawy Jenny Brockmann „Widzialne i doświadczalne" (20.08.2016).
- OKiSz „Resursa Obywatelska" na festyn historyczny Uliczka Tradycji, zorganizowany pod hasłem

„I choćby przyszło tysiąc atletów..."(10–11.09.2016).

- Towarzystwo Miłośników Ziemi Kozienickiej i Gmina Kozienice na uroczyste odsłonięcie obelisku upamiętniającego mieszkańców Kozienic narodowości żydowskiej (14.09.2016).
- Zespół Szkół Plastycznych im. Józefa Brandta w Radomiu na otwarcie wystawy grafik Jerzego Jarzyńskiego i Katarzyny Pietrzak (16.09.2016).
- Muzeum Regionalne w Kozienicach na otwarcie wystawy Uty Przyboś-Christiaens „Malarstwo" (16.09.2016).
- „Łaźnia" Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria na otwarcie wystawy malarstwa Małgorzaty Dobrzynieckiej-Kojder, prof. ASP w Łodzi (24.09.2016).
- Wójt Gminy Przyłęk i Kierownik Gminnej Biblioteki Publicznej w Przyłęku na uroczystość otwarcia nowego budynku biblioteki (23.09.2016).
- Ośrodek Kultury i Sztuki „Resursa Obywatelska" oraz „Łaźnia" Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria na benefis Michała Budzisza „30 lat pracy w radomskiej kulturze, plastyce i kabarecie" (23.09.2016).
- Dyrektor III Liceum Ogólnokształcącego im. płk. Dionizego Czachowskiego wraz z gronem pedagogicznym na uroczyste obchody jubileuszu 110-lecia szkoły (23-25.09.2016).
- Rektor i Senat Wyższej Szkoły Handlowej w Radomiu na uroczystą inaugurację roku akademickiego 2016/2017 (1.10.2016).
- Organizatorzy na aukcję charytatywną prac artystów plastyków na rzecz dwuletniego dziecka chorego na SMA (rdzeniowy zanik mięśni), zorganizowaną w Zespole Szkół Muzycznych im. Oskara Kolberga (1.10.2016).
- Muzeum Wsi Radomskiej na otwarcie wystawy „Puszta – węgierski bezkres" oraz na Festyn Ziemniaka (2.10.2016).
- Wydział Duszpasterski Kurii Diecezji Radomskiej oraz Stowarzyszenie „Młyńska" Verbum Bonum Pulchrum na cykl imprez zorganizowanych w ramach Tygodnia Kultury Chrześcijańskiej (2-9.10.2016).
- Biblioteka Publiczna m. st. Warszawy Biblioteka Główna Województwa Mazowieckiego oraz Towarzystwo Bibliofilów Polskich w Warszawie na XXVI Sesję Varsavianistyczną i towarzyszącą jej wystawę „Juliusz Wiktor Gomulicki – norwidolog, varsavianista, bibliofil" (6.10.2016).
- Dyrektor, Rada Pedagogiczna, Rada Rodziców i społeczność szkolna X Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Konarskiego na spotkanie integracyjne (6.10.2016).
- „Łaźnia" Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria na otwarcie wystawy grupy artystycznej Skład Doczepiony, związanej z Radomiem, Sanokiem i Starachowicami (8.10.2016).
- Mazowieckie Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia" na wieczór autorski Krzysztofa Mańczyńskiego połączony z promocją katalogu wystawy rysunków artysty z lat 1967–2016 (14.10.2016).
- Rektor i Senat Europejskiej Uczelni Społeczno-Technicznej w Radomiu na inaugurację roku akademickiego 2016/2017 (15.10.2016).
- Fundacja Ars Antiqua Radomiensis na cykl koncertów odbywających się w ramach Jubileuszowego XX Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Dawnej im. Mikołaja z Radomia (17–23.10.2016).
- „Łaźnia" Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria na otwarcie wystawy Izabeli Kity z Częstochowy i radomskiego artysty plastyka Andrzeja Brzegowego (21.10.2014).
- „Łaźnia" Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria na 15. Radomski Festiwal Jazzowy (21.10–15.11.2016).
- Mazowieckie Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia" na otwarcie wystawy „Wiesław Jelonek – 43/69" (24.10.2016).
- Wójt Gminy Jedliński i Gminna Biblioteka Publiczna w Jedlińsku na spotkanie autorskie z Jerzym Wlazło (4.11.2016).
- „Łaźnia" Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria na wystawę fotografii Barbary Polakowskiej, zorganizowaną z okazji jubileuszu 35-lecia pracy twórczej (4.11.2016).
- Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu na otwarcie wystawy „Oswoić nieuniknione, przybliżyć nieznane. Obrzędowość i ceremoniał pogrzebowy na przestrzeni dziejów i kultur". (4.11.2016).
- Muzeum Regionalne w Kozienicach na wystawę Uniwersyteckiego Centrum Przyrodniczego w Białymstoku zatytułowaną „Historia życia na Ziemi" (4.11.2016).
- Reżyser Jacek Gwiazda i organizatorzy na kinowa premierę filmu „Kamień" (7.11.2016).
- Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu i Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli na konferencje interdyscyplinarną „Od obrzędowości i ceremoniału pogrzebowego w historii i kulturze po szacunek do śmierci w procesie wychowania do wartości" (8.11.2016).
- OKiSz „Resursa Obywatelska" na spotkanie „Pamięci radomian...", podczas którego wykłady wygłosili prof. Dariusz Kupisz i prof. Jacek Tomczyk (8.11.2016).
- OKiSz „Resursa Obywatelska" na benefis Mieczysława Szewczuka „Żyć sztuką, czyli 65 lat minęło" (10.11.2016)
- „Łaźnia" Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria na śpiewanie pieśni patriotycznych i wojskowych z okazji Święta Niepodległości „Rozkwitały pęki białych róż..." (10.11.2016).
- Zespół Szkół Plastycznych im. Józefa Brandta w Radomiu na finisaż wystawy poplenerowej Chełmno 2016 (13.11.2016).
- OKiSz „Resursa Obywatelska" na otwarcie wystawy fotografii Barba-

ry Polakowskiej „Jesienne zadumy" (17.11.2016).

- Wójt Gminy Zakrzew i Gminna Biblioteka Publiczna w Zakrzewie na wieczór poezji Michała Sobola z udziałem aktora Adama Woronowicza (17.11.2016).
- „Łaźnia" Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria na otwarcie interdyscyplinarnej wystawy studentów i absolwentów Wydziału Sztuki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu „Sztuka młodych szuka" (18.11.2016).
- Mazowieckie Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia" na wernisaż wystawy Tomasza Sikorskiego „Free Energy" (18.11.2016).
- Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich Oddział w Radomiu i „Łaźnia" Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria na II Dni Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich (18–22.11.2016).
- Dyrekcja, Grono Pedagogiczne i Uczniowie Publicznej Szkoły Podstawowej w Zakrzewie na uroczystość obchodów 1050 Rocznicy Chrztu Polski (18.11.2016).
- Dyrektor Zespołu Szkół Plastycznych im. Józefa Brandta w Radomiu Bożena Marczykowska i Prezes Okręgu Radomskiego Związku Polskich Artystów Plastyków – Janusz Popławski na 26. Wystawę Okręgu Radomskiego ZPAP, zorganizowaną w szkolnej galerii Kontrast (19.11.2016).
- Dom Kultury „Idalin" na XXXVI Ogólnopolskie Spotkania z Piosenką Żeglarską „Rafa 2016" (19–20.11.2016).
- Archiwum Państwowe w Radomiu na wystawę „Przemysłowy Radom. Rozwój przemysłu w Radomiu w XX wieku" oraz na promocję albumu „Świadkowie przeszłości. Zbiory dokumentów archiwów domowych mieszkańców Radomia i okolic". (25.11.2016).
- Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji na Forum Edukacji Dorosłych zorganizowane w hotelu Novotel Warszawa-Centrum (28.11.2016).
- Klub Osiedlowy „Ustronie" na koncert muzyczno-poetycki „Powiodę cię na pokuszenie" (30.11.2016).

Oprac.
Anna Skubisz-Szymanowska

Spis treści

Wydawnictwo Lucky
ul. Żeromskiego 33
26-600 Radom

Dwór Anny

Tym razem Halina Kowalczuk zabiera nas w podróż w przeszłość. Wspaniałe czasy panowania Tudorów w XVI-wiecznej Anglii to historia dworskich intryg oraz wzlotów i upadków wielkich ludzi. W takich czasach żyła lady Anna Boleyn, druga żona Henryka VIII. Początkowo nic nie zapowiadało jej sukcesu. Ona sama była zakochana w innym mężczyźnie, a pierwsze spotkania z królem nie należały do udanych. Jednak z czasem sytuacja uległa zmianie... Ostatecznie kobieta osiągnęła zamierzony cel, jednak jej panowanie nie trwało długo. Spektakularny sukces na dworze króla Henryka VIII i wielki upadek Anny Boleyn to opowieść o tym, do czego jest zdolna zraniona i unieszczęśliwiona kobieta.

Rok 2016, liczba stron: 304, oprawa: broszurowa

Mogę wszystko

Na długie zimowe wieczory, z kubkiem gorącej herbaty obok...

Tatiana, zwariowana 40-latka posiadająca kochającą rodzinę, wiedzie ułożone i szczęśliwe życie. Odnosi sukcesy w pracy, wraz z najbliższymi przeprowadza się do wymarzonego domu. Wydaje się, że wszystko idzie po jej myśli. Do pewnego momentu... Kobieta będzie musiała stawić czoło przeciwnościom losu, pogodzić się z tym, co naszykowało dla niej życie. Wsparcie najbliższych pomoże jej przetrwać trudne chwile. Autorka łączy miłość, śmierć i przyjaźń, dostarcza czytelnikowi wielu wzruszeń, a niejednokrotnie wywołuje szczery uśmiech.

Rok 2016, liczba stron: 288, oprawa: broszurowa

Miłość i aspiryna

Małgorzata Kursa jak zawsze wciąga nas w życie swoich bohaterów aż... do rana. Marta: filigranowa brunetka, lubiana, towarzyska, chętnie pomagająca innym, szlachetna, dobra, podkochuje się w Michale, sądzi jednak, że on nie jest nią w ogóle zainteresowany. Michał: wysoki przystojniak, stracony dla świata, bo od zawsze kocha się w Marcie. Mieszkają po sąsiedzku, znają się od dzieciństwa, razem chodzili do podstawówki i liceum, przyjaźnili się i skrycie w sobie podkochiwali, nigdy nie wyznając uczuć. Po latach trafiają na siebie przypadkiem, kiedy Marta wpada pod jego samochód. Szybko wraca dawna zażyłość i okazuje się, że Michał wciąż jest zdeterminowany, żeby ją zdobyć. Marta jednak boi się zranienia i kolejnego zawodu. Jak potoczą się losy dwójki przyjaciół? Czy wreszcie wyznają sobie miłość i co z tego wyniknie?

Rok 2016, liczba stron: 528, oprawa: broszurowa